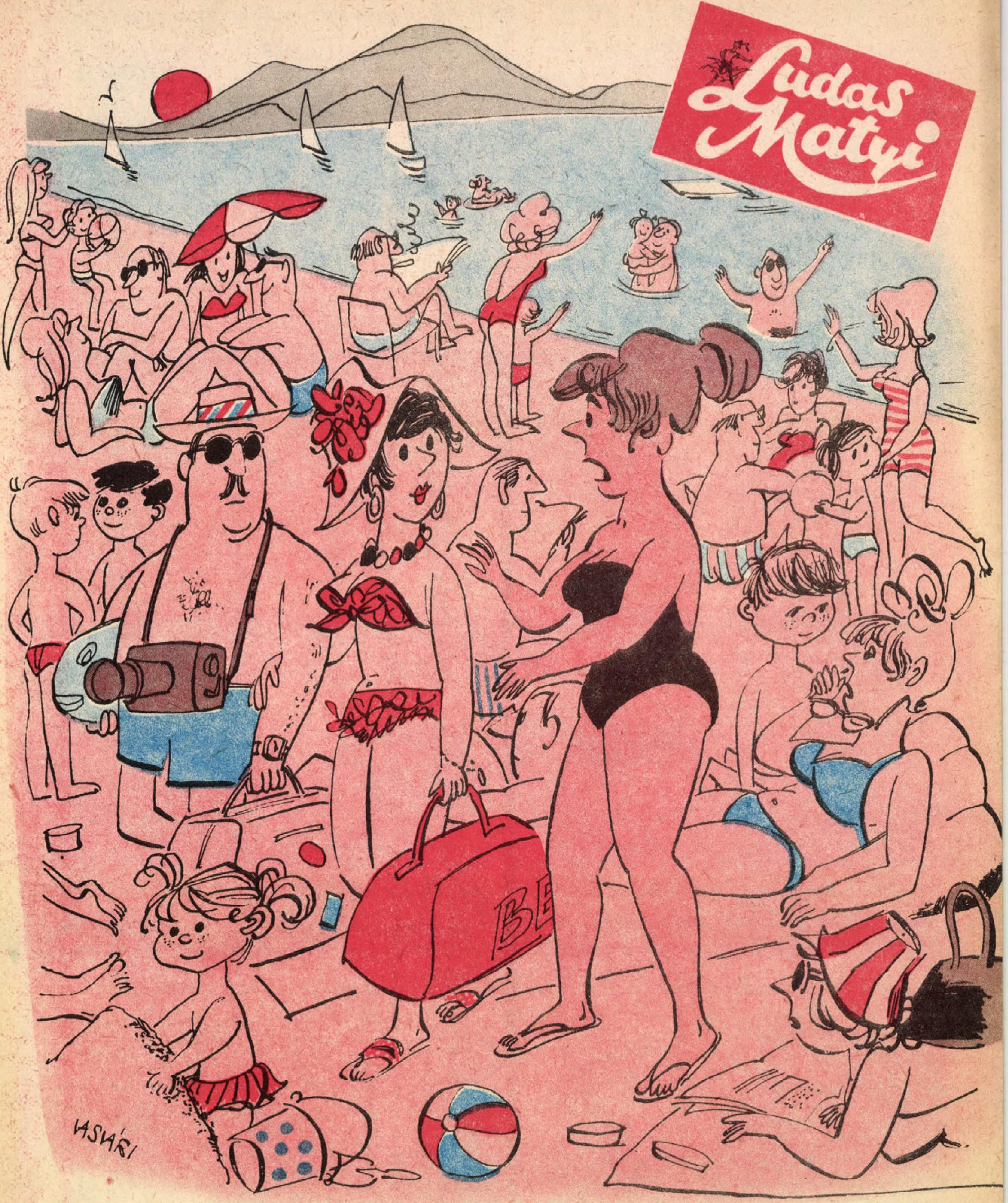
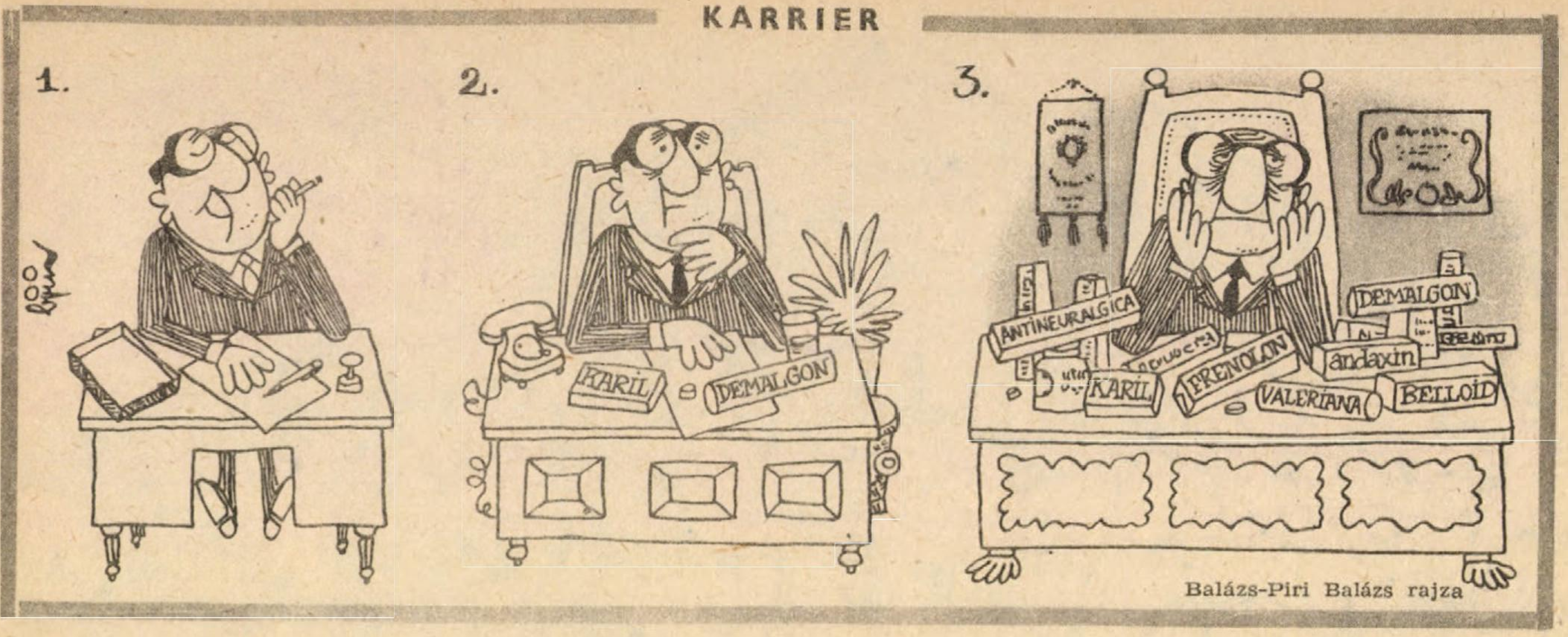
XXIII. évfolyam 24. szám · Ára: 1 forint · 1967. június 15

Vasvári Anna rajza

BALATON 1967 — *Nem láttak erre egy magyar kisfiút?...*

Balázs-Piri Balázs rajza

a BTSZ titka

Ez így nem mehet tovább! Matematikusok, közgazdászok, kibernetikusok dolgoznak a tökéletes szervezés, az információáramlás, a negatív visszacsatolás, a számítógépes adatfeldolgozás és irányítás optimalizálásán. Budapest, e kis ország fővárosa viszont mindezt tudja! Mindnyájan részesei és alanyai vagyunk az erre kidolgozott, de titokban őrzött BTSZ-rendszernek, amelyet fő vonásaiban itt van módunk első ízben ismertetni.

A BTSZ (Budapesti Totális Szervezés, mások szerint Budapesti Tolongás Szervezés) a magyar főváros villamosközlekedésére alkalmazza az optimalizált kibernetiko-információs organizáció elveit.

A város különböző helyein lámpaoszlopnak, szemétládának, gázlámpának álcázott tv-kamerák működnek (lásd „Foto Háber", „Fény a redőny mögött"), amelyek az emberek mozgásáról továbbítanak adatokat. Önműködő rövidhullámú rádióadók jelzik másfelől, hol futnak a villamoskocsik. Az egész egy titkos központ kezében fut össze. A kétféle információtömeget elektronikus számítógépek összegezik és két, egymással szemben levő falon világító ábrák érzékeltetik.

A villamosokon beépített rejtett mikrofonok összegyűjtik a lökdösődés, tolongás zajait, szitkokat, a bosszúság más jeleit. Ezt egy bonyolult berendezés osztályozza, csoportosítja idő, hely és intenzitás szerint.

Végül egy, az előbbieknél jóval nagyobb teljesítményű számítógép a villamoskocsik, az utasok és a szitkok adataiból kiszámítja az úgynevezett bosszankodási együtthatót, amelyet másfél méteres számokkal a BTSZ központi termének harmadik falán mutat. A bosszankodási együttható megmutatja, vajon a forgalom az optimális és a leggazdaságosabb-e, vagyis biztosítva van-e a főcél: *a permanens csúcsforgalom fennállása.*

Ha a bosszankodási mutató csökken, ez arra utal, hogy nincs minden villamos a végsőkig zsúfolva, sőt, talán még üres kocsi is akad. Ilyenkor az ügyeletes csoport vezetője, aki kibernetikus főellenőr, intézkedik: titkos jeleket bocsát ki, melyekre a szóban forgó viszonylatokban egyes kocsik „kiállnak", meghibásodás vagy más címen.

A visszacsatolás ilyenkor hamarosan jelzi: a zsúfoltság nő, a csúcsforgalom beáll, a bosszankodási együttható s vele a gazdaságossági mutató emelkedik.

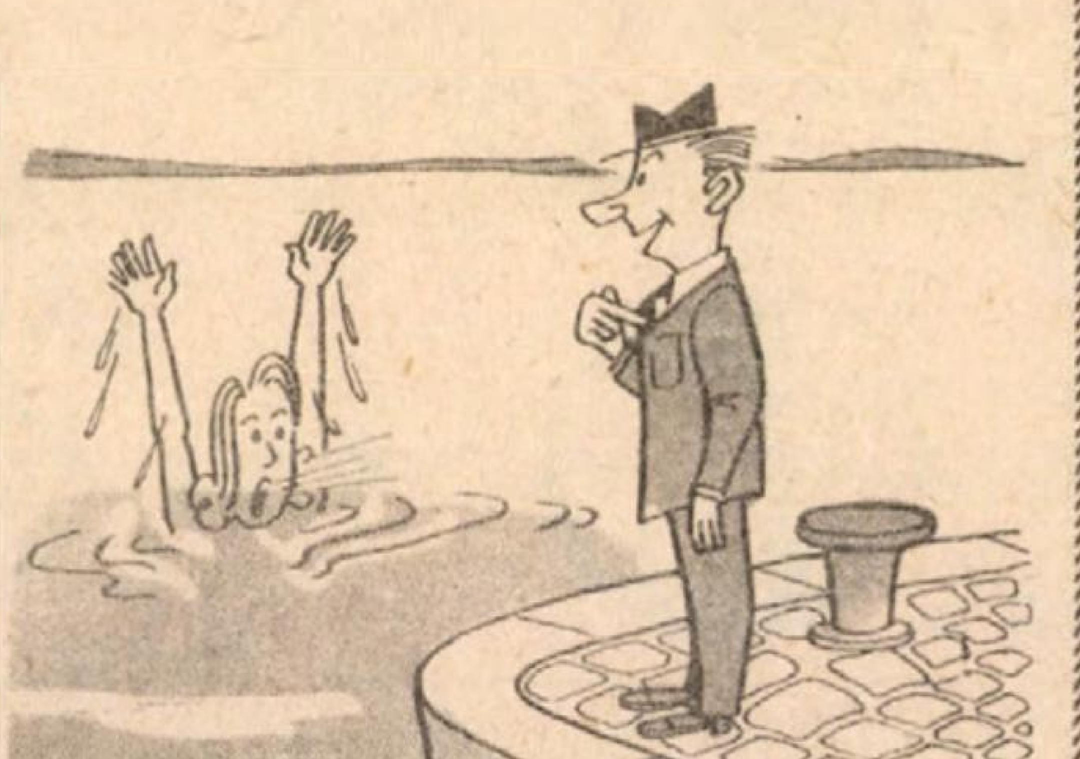
Így dolgozik — fő vonalaiban — a BTSZ-rendszer. Lelkiismeretem nem engedte, hogy tovább hallgassak róla. Íme: ország-világ láthatja, mit tudunk mi. Kis ország vagyunk, de akad, amiben nem lehet túlszárnyalni bennünket. A BTSZ-t mi alkottuk meg!

Pető Gábor Pál

AZ ANGOL METEOROLÓGUSOK ÉLETÉÉRT!

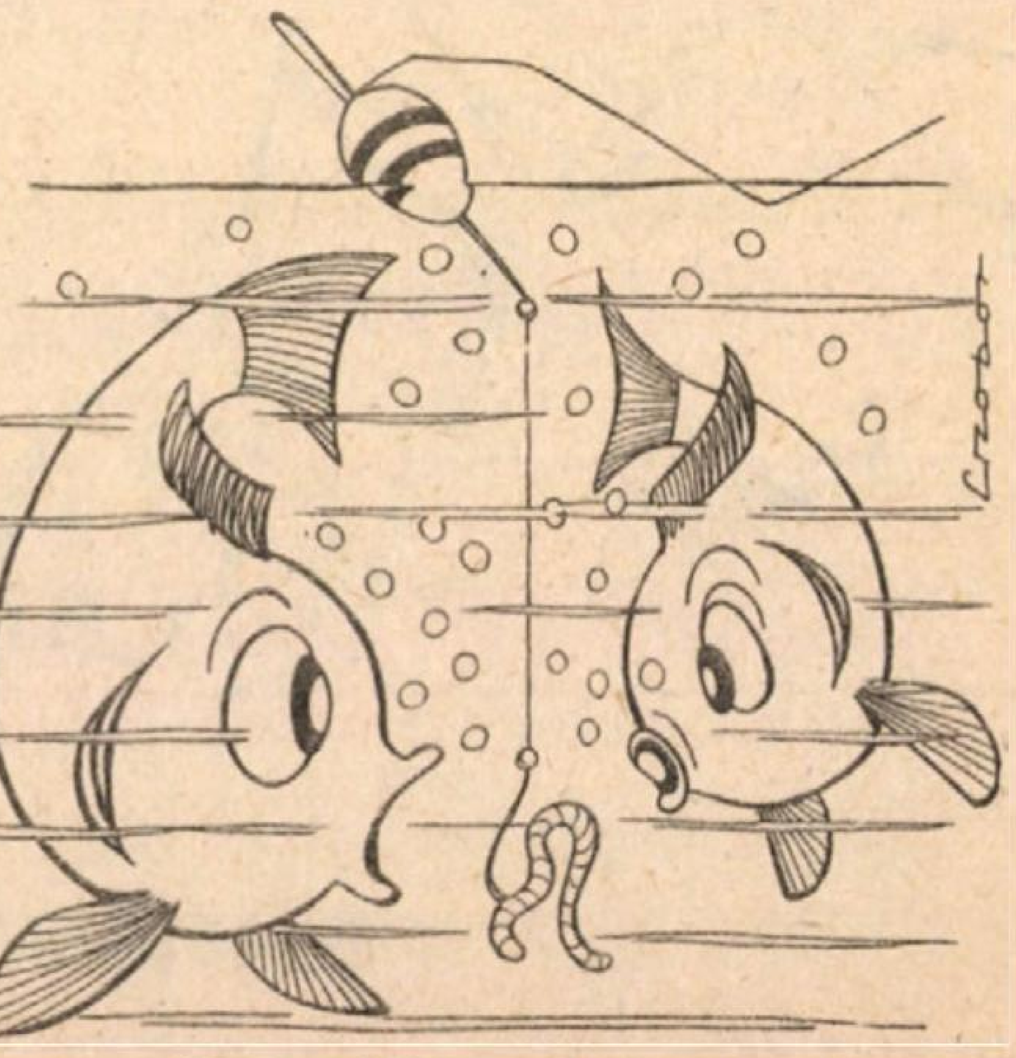
Végre nem forog veszélyben az angol meteorológusok élete. Nemrég helyezték hatályon kívül azt az 1677-ből származó törvényt, amelynek értelmében máglyahalálra lehet ítélni azt az időjóst, akinek előrejelzése tévesnek bizonyul.

Naív lélek

– Nekem tetszett szólni? . . .

Oktatás

– Ne kapd be, csak szopogasd!

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

AUTOMATA-PANASZ

Közel két esztendeje Itáliában jártam. A felejthetetlen Capitoliumot és a Ponte Vecchiót már kezdem elfelejteni, de az olasz eszpresszókban és bisztrókban fogyasztott meleg csokoládé még élénken él emlékezetemben. Ez az egész dolog onnan jutott eszembe, hogy a Vásárban láttam egy dán származású italautomatát, amely többek között meleg csokoládét is kiosztott az arra rászorulók között, és amelyet szeretett hazám megvásárolt.

Köztudott dolog, hogy a magyar nép mily határtalanul fogékony az automatafélék iránt. A

dán italautomata előtt is hosszú sorokban álltak a szomjas vándorok, jó negyedórányi várakozásomba került, amíg kétszer egy forintért meleg csokoládémhoz juthattam. Az új italmechanizmusban, fájdalom, csalódtam. Az úgynevezett meleg csokoládé melegnek meleg volt, de csokoládénak még a legnagyobb jóakarattal sem lehetett mondani. Mármint az olasz meleg csokoládéhoz képest. Egy középhig kakaó mérsékelt színvonalát ütötte meg.

Nem tudom, hogy az új automatát hol fogják üzemeltetni, de arra kérem a vendéglátóipart, amennyiben dolgozó népünket a meleg csokoládé áldásaiban kívánja részesíteni, előbb tanulmányozza kissé behatóbban a kérdés nemzetközi irodalmát.

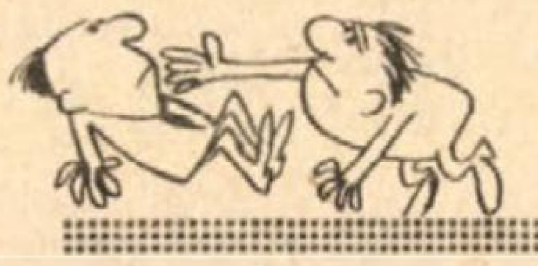
(d. f.)

Görög helyzetkép

Hegedűs István rajza

– Maga az, aki igaz embert keres? Rossz helyen jár . . .

HOL VAN?

A. pofon ütötte B.-t, aztán így szólt:

— Tudom, hogy fáj, tudom, hogy most rettenetesen fel vagy háborodva, de próbálj egy kicsit felülemelkedni önmagadon és gondolkozz! Ugyanabban a pillanatban, amikor én lekentem neked egy flemmet, sok ezer ember kapott valakitől egy pofont, de ugyanakkor sok ezer embernek simogatták meg a buksiját, tehát valahol minden kiegyenlítődik. Ezt ne felejtsd el soha!

B. új munkakörbe helyezte C.-t. Amikor C. panaszkodott, hogy így háromszáz forinttal kevesebb lesz a fizetése, B. azt válaszolta:

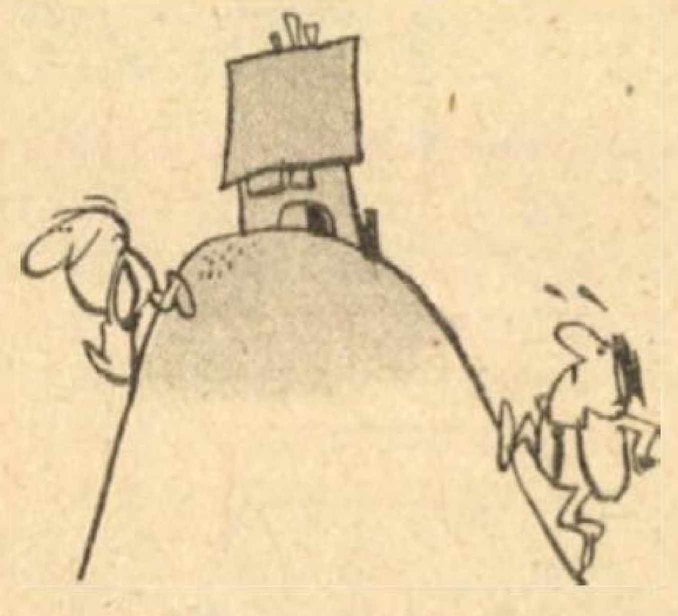
— Tudom, hogy érzékenyen érint a dolog. Tudom, hogy most rettenetesen dühös vagy, de próbálj egy kicsit felülemelkedni önmagadon és gondolkozz! Biztosan vannak mások is, akik úgy jártak, mint te, de ugyanakkor szép számmal akadnak olyanok is, akik új munkakörbe kerültek és több fizetést kapnak. Tehát valahol kiegyenlítődik a dolog, erre gondolj, és ne magadra, ne mindig csak magadra!

Valahol kiegyenlítődik.

Valahol.

Ha ezt hallom, mindig ideges leszek. És gyakran hallom. És ilyenkor fölényesen mosolyognak, mintha pontosan tudnák, hogy hol van az a valahol, ahol a dolgok kiegyenlítődnek.

Nos, egy alkalommal, amikor valami sérelem ért, és nagyon dühös voltam, felülemelkedtem önmagamon, és lelki szemeim előtt megjelent egy hegy, a hegy tetején volt egy ház, és én ott bandukoltam a tetőre vezető kanyargós ösvényen. Forgalmas ösvény volt, tele

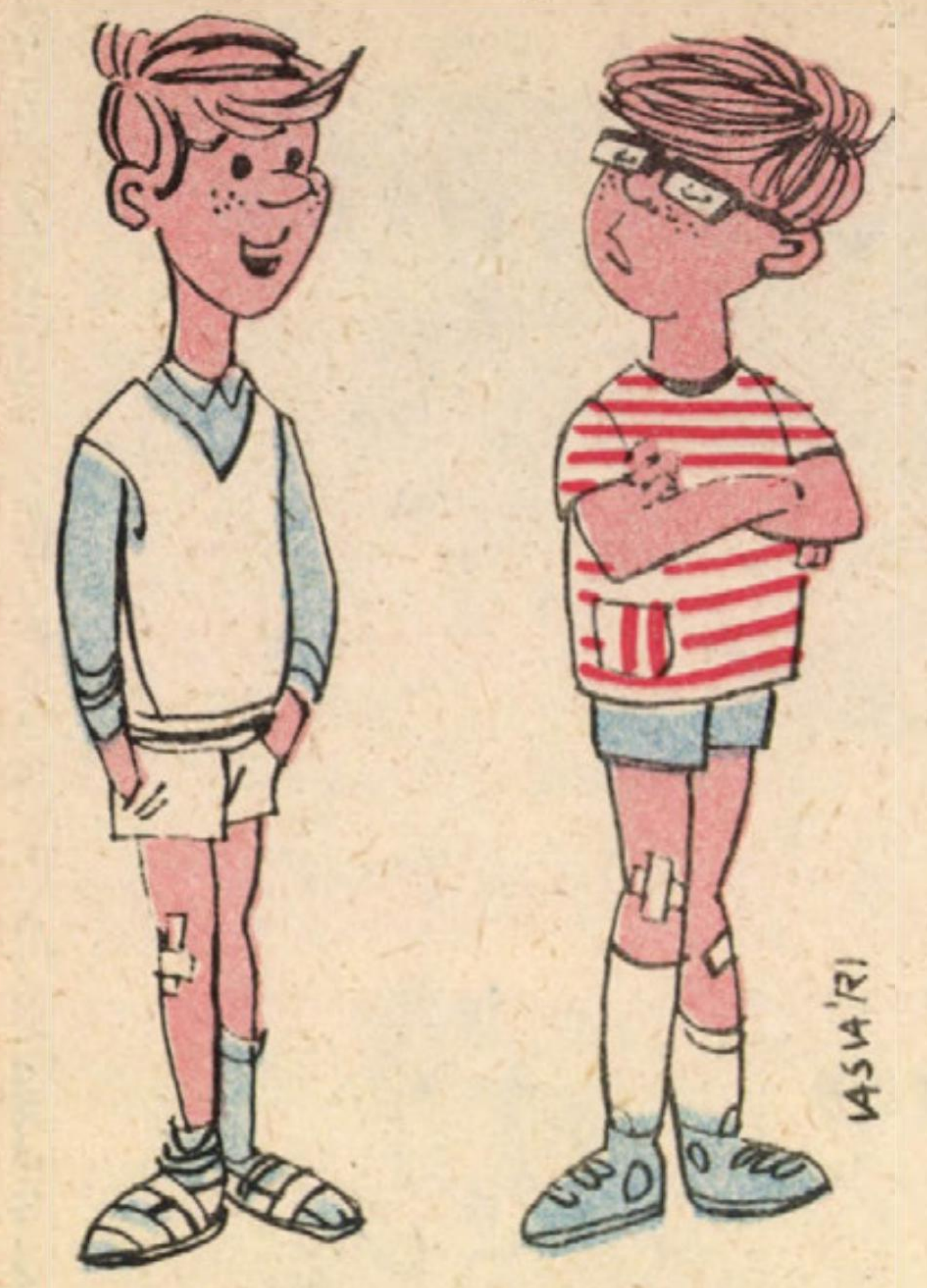

emberekkel. Megfigyeltem, hogy akik felfele mentek, azok ingerültek voltak, egyesek sírtak, mások magukban beszéltek, de akik lefele jöttek a hegyről, azok békésen, mosolyogva néztek ránk. A ház kapujában portás állt. Szelíd arcú, jóságos tekintetű bácsi. Megkérdeztem tőle, hogy milyen ház ez. Azt mondta: ez az a hely, ahol minden kiegyenlítődik, vagyis itt van a valahol. Ennek nagyon megörültem, és bementem az épületbe. Ott rengeteg tisztviselő ügyködött: kiegyenlítettek. Kiegyenlítették a jót a rosszal, a dicséretet a szidással, a fizetésemelést a fizetéscsökkentéssel, a hálát a hálátlansággal, a derűt a borúval, a boldogságot a boldogtalansággal, és így tovább, és így tovább. Senki sem tétlenkedett, mindenkinek tele volt a keze munkával, lázasan lapoztak kartonokban, fő- és alkönyvekben, és időnként bejegyeztek valamit. Megilletődötten és megnyugodva távoztam, és amikor kiléptem a házból, megkérdeztem a portást, hogy hol is van tulajdonképpen ez a valahol. A portás előzékenyen megmagyarázta, hogyan jutok el idáig, egészen pontosan elmondta, melyik autóbusz visz a hegy lábáig, ahonnan már gyerekjáték feljönni ide. A hegyről lejövet egész úton ezt hajtogattam magamban, hogy el ne felejtsem . . . Sajnos, hiába! . . . Amikor már nem voltam felülemelkedve önmagamon, hanem visszaszálltam önmagamba, minden kiment a fejemből, és most már az istennek se jut eszembe, hogy hol van az a hely, ahol minden kiegyenlítődik.

Csak annyit tudok, hogy valahol.

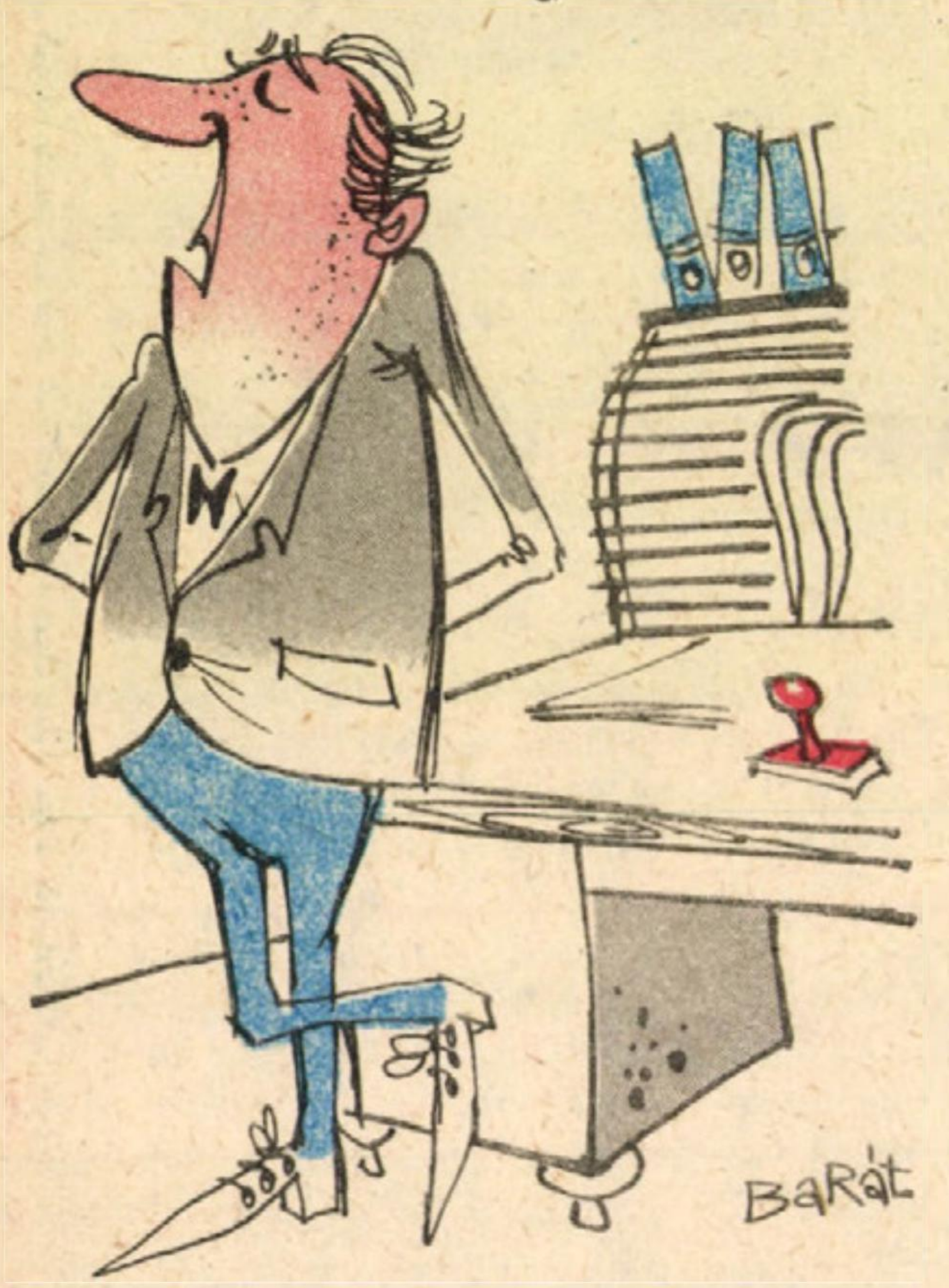
Mikes György

Középiskolások nyári munkán

– Én a Tudományos Akadémián dolgozom...

Abszolút közgazdász

– Istenem, mi lesz a népgazdasággal? Elfelejtettem megvenni az e heti lottószelvényt!

HIÁNYCIKK

— Ritkán látom mostanában, Teplák kartárs!

— Sok a dolgom. Az ember becsülettel álljon helyt a munkában.

— Jólesik hallanom!

— Mindenki kötelessége, hogy idővel, nyersanyaggal és energiával a közösség javára takarékoskodjék.

— Okos beszéd. Az egyén érdekeit is ezzel szolgáljuk a legjobban.

— Pontosan erről van szó: aki jobban akar élni, annak jobban kell dolgoznia. Fel kell számolnunk a kispolgári önzést, a kapzsiságot, a jogtalan anyagi előnyök hajszolását, a protekcionizmust, a kisebb-nagyobb visszaéléseket...

— Vannak még hibák.

— Harcolni kell ellenük. Még gyakran találkozunk közömbösséggel, elvtelenséggel; a kényelemszeretet, a pozícióféltés mérgezi az életünket.

— Türelemmel és idővel lenyesegetjük őket.

— Nem nyesegetjük, kiirtjuk! A türelem a főellenségünk, túl elnézőek vagyunk. Január egyig felszámolunk minden efféle jelenséget.

— Erről korántsem vagyok meggyőződve.

— Minden nehézséget el kell hárítani az új gazdasági mechanizmus útjából.

— Kétségtelenül erre kell törekednünk. Ön például a saját vállalatánál hogyan készül az új gazdasági mechanizmusra?

— Kutatom a piacot.

— Ez kézenfekvő. És azt fogja gyártani, amit a fogyasztó igényel...

— Azt, de én kizárólag csak hiánycikket gyártok.

— Amit eddig elmulasztott gyártani?

— Nemcsak azt, amit én mulasztottam el, hanem mindenféle hiánycikket. Átprofilírozom a vállalatomat és hiánycikkre specializálom. Mást nem is gyártok.

— Megbukik a terve, Teplák kartárs. Az új gazdasági mechanizmusban egyre kevesebb lesz a hiánycikk.

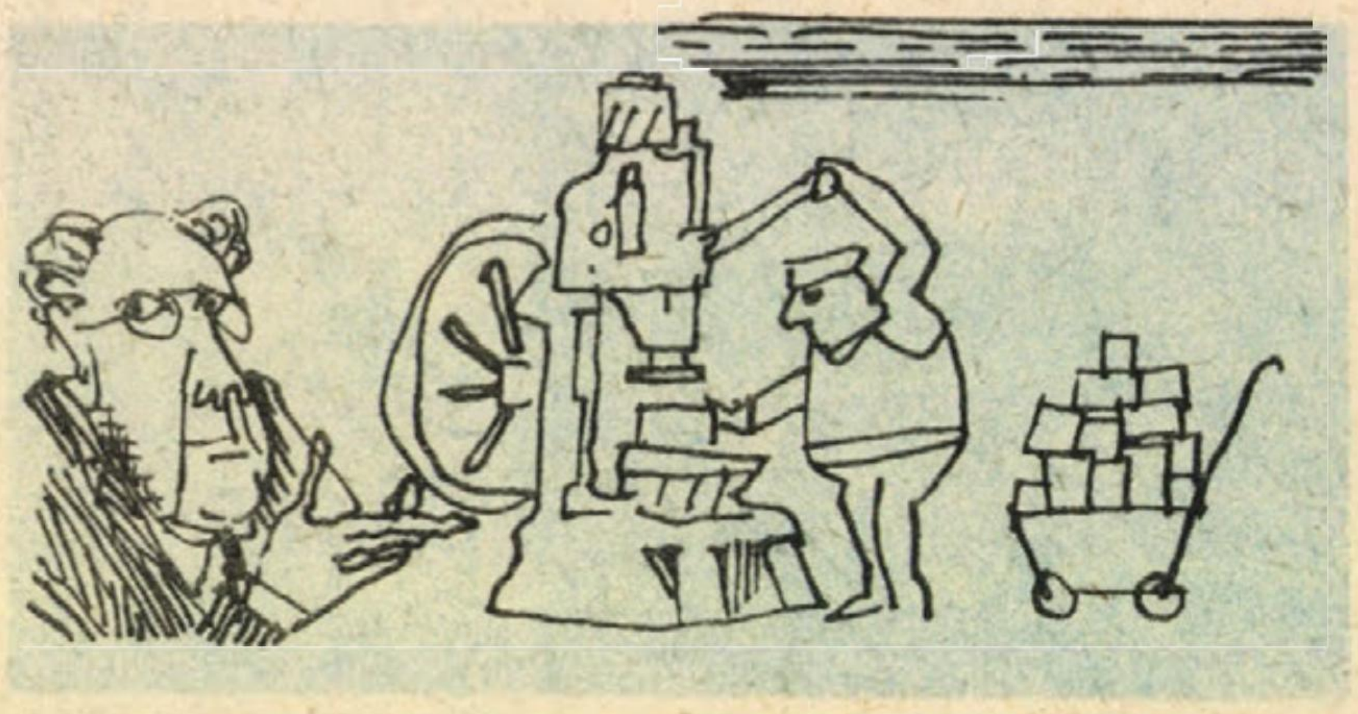
— Önben nincs fantázia. Ha én átállok a hiánycikkek gyártására, akkor több lesz a hiánycikk, mint valaha is volt.

— Egyedülálló koncepció! Lekötelezne, ha megmagyarázná.

— Ne mondja el senkinek, mert lekopírozzák. Minden termelő üzemnél lesz egy beépített emberem, aki gondoskodik arról, hogy valamely fontos közhasználati cikk gyártása mindig kimaradjon a programozásból. Amit máshol kihagynak, azt én legyártom.

— Nem gondolja, hogy káros tevékenységével sokat ártana a népgazdaságnak?

— A hiánycikkek kizárólagos tömeggyártásával megnövelném vállalatom jövedelmét. Nyereséges vállalat, nagy prémium...

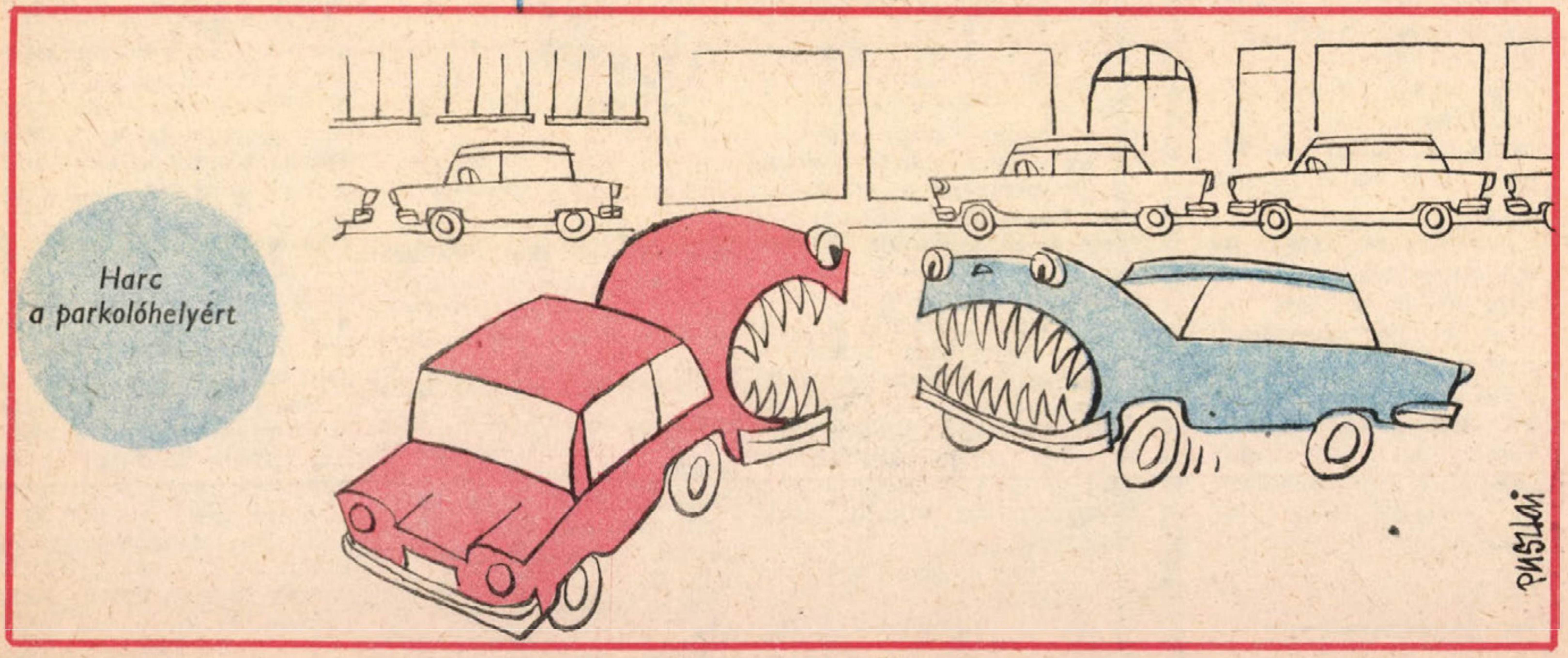
— Éppen az imént fejtegette dicséretes felfogását a munkamorálról, de úgy látom, ön vizet prédikál és bort iszik.

— Csak a nagyobb haszonra törekszem. Úgy tudom, ezt szabad...

— De nem elvtelenül. Én optimista vagyok, az új mechanizmusban hiánycikkből nem lehet megélni.

— Én is optimista vagyok. Éppen azért készülök a hiánycikkek gyártására.

Földes György

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

MILYEN LEVEST ESZIK A MAGYAR?

Szeretem a levest, mert leves nélkül nem ebéd a magyar ebéd. Május 21-én, vasárnap délben, ebédelés céljából betértem a Szabadság Szálló sörözőjébe, amelyet szintén szeretek jó konyhája és a jó kiszolgálás miatt. Megrökönyödésemre az étlapon a következő leveseket láttam az alábbi árakon:

Erőleves Royal módra	8,40
Húsleves gombás lepénnyel	7,30
Rákkrém leves	9,10
Hideg meggyleves . .	6,—
Narancskrém leves .	5,—

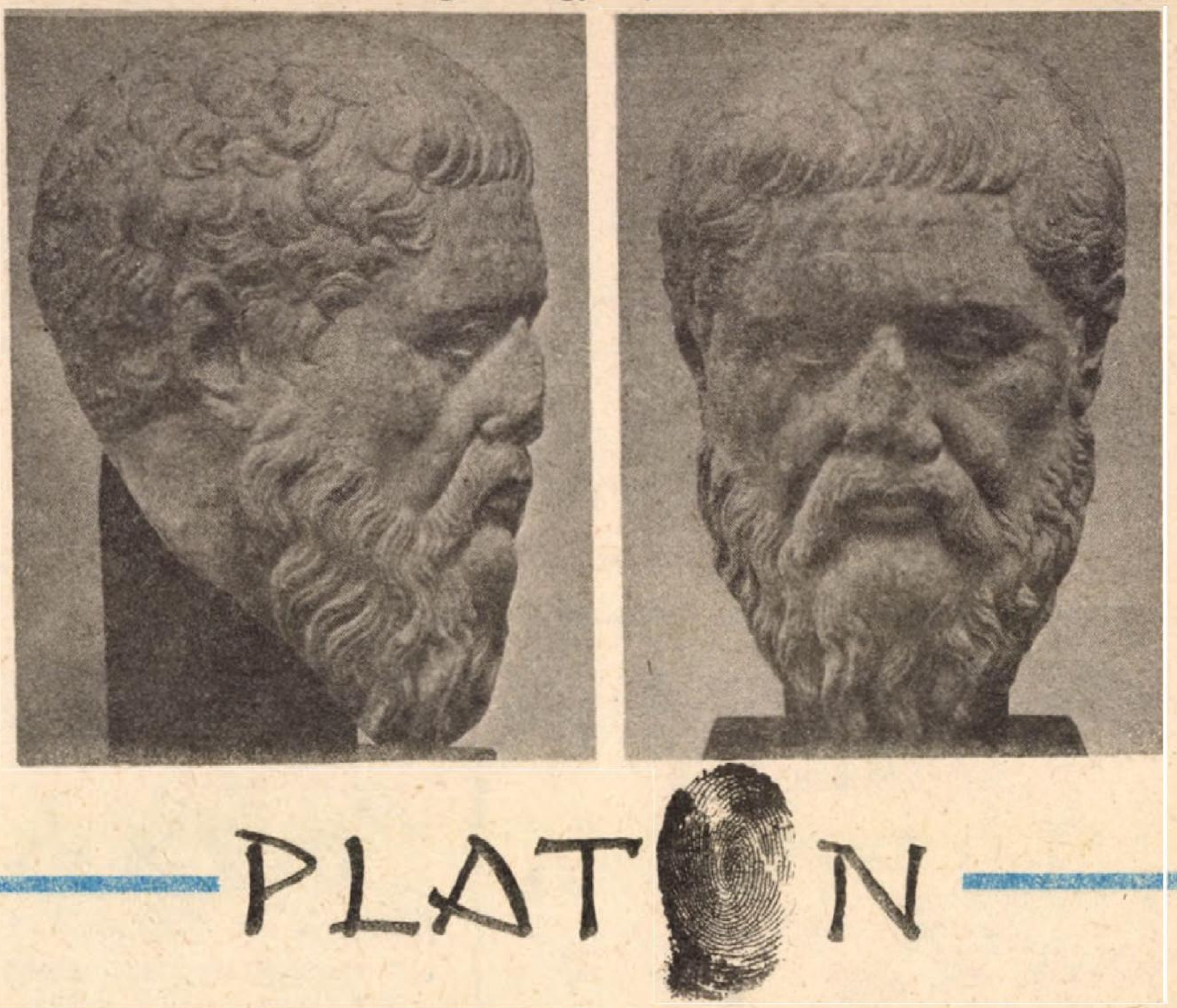
Rövid gondolkodás után lemondtam a levesről, ettem tizennégy forintért egy kitűnő sertésmájat, de borongós gondolataim támadtak. Ezekből fakad alábbi javaslatom, amely minden bizonnyal találkozik dolgozó népünk legszélesebb rétegeinek óhajával.

Tőlem főzhetnek túzokfüllevest párolt mogyoróval 8,60-ért vagy langyos áfonyalevest zerge farokkal Larochefoucault módra 9,80-ért, vagy amit egy szakácsművészetben járatos, nemzetközileg kiművelt konyhafőnök csak kitalál, ebbe nem szólok bele. De ezek mellett a levesek mellett feltétlenül legyen egy, csak egy, kedves, ismerős, magyar mezei leves, hogy aszongya: szárnyas ragu, gombalé, esetleg húsleves daragaluskával, mondjuk olyan 4–5 forintos áron.

Az ügy annál is furcsább, mert húsleves daragaluskával volt az étlapon – de csak menüben.

(soós)

Görög bűnügyi nyilvántartó

Olthatatlan szerelem

KI AZ ILLETÉKES?

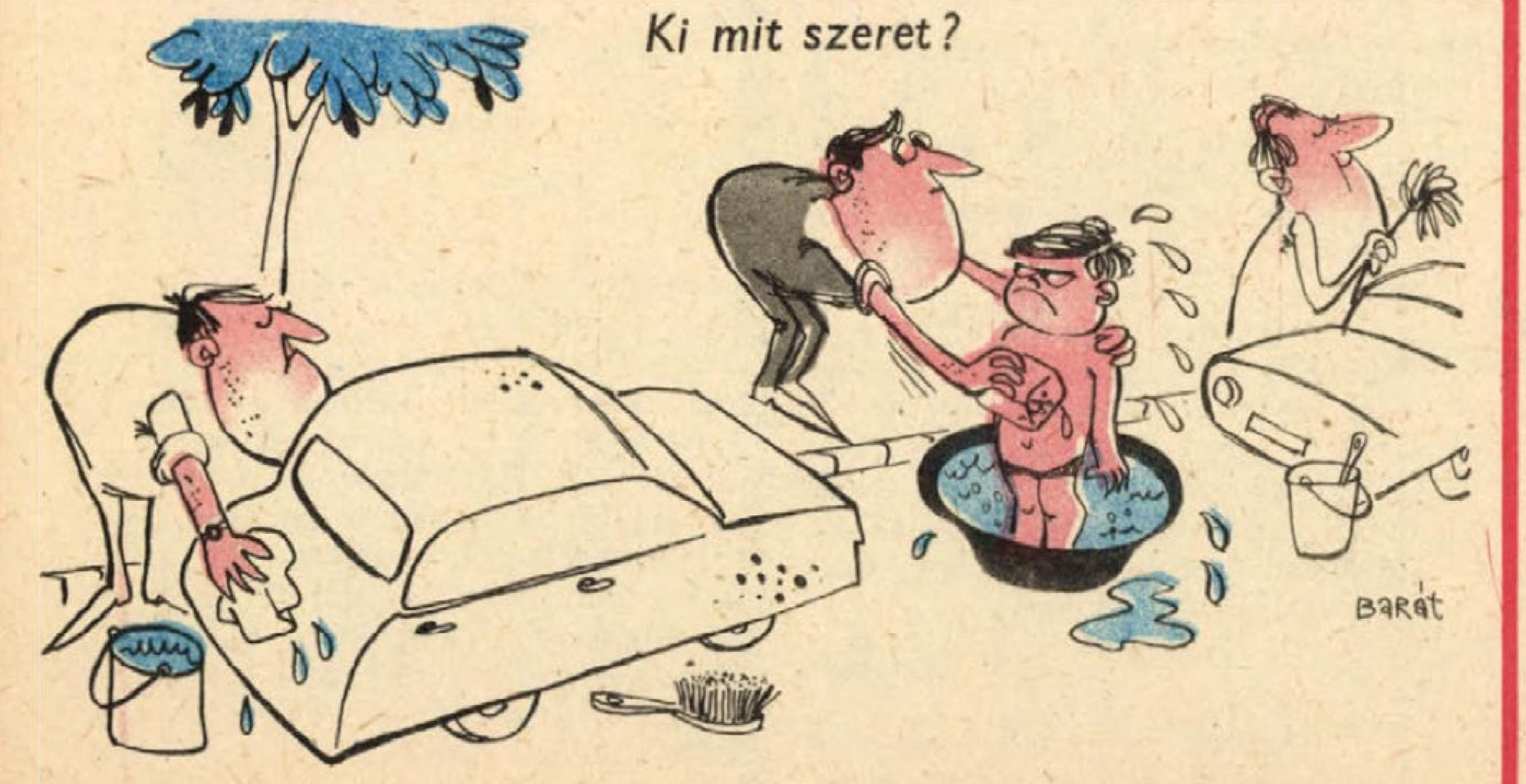
Indiai portyázáson
Történt ez a kis eset,
Gondolom, hogy tanulhatnak
Belőle egy keveset:

Jött a tigris,
S mért szépítsek
Utólag a tényen?
Itt ülünk a mennyországban
Pár órája négyen.

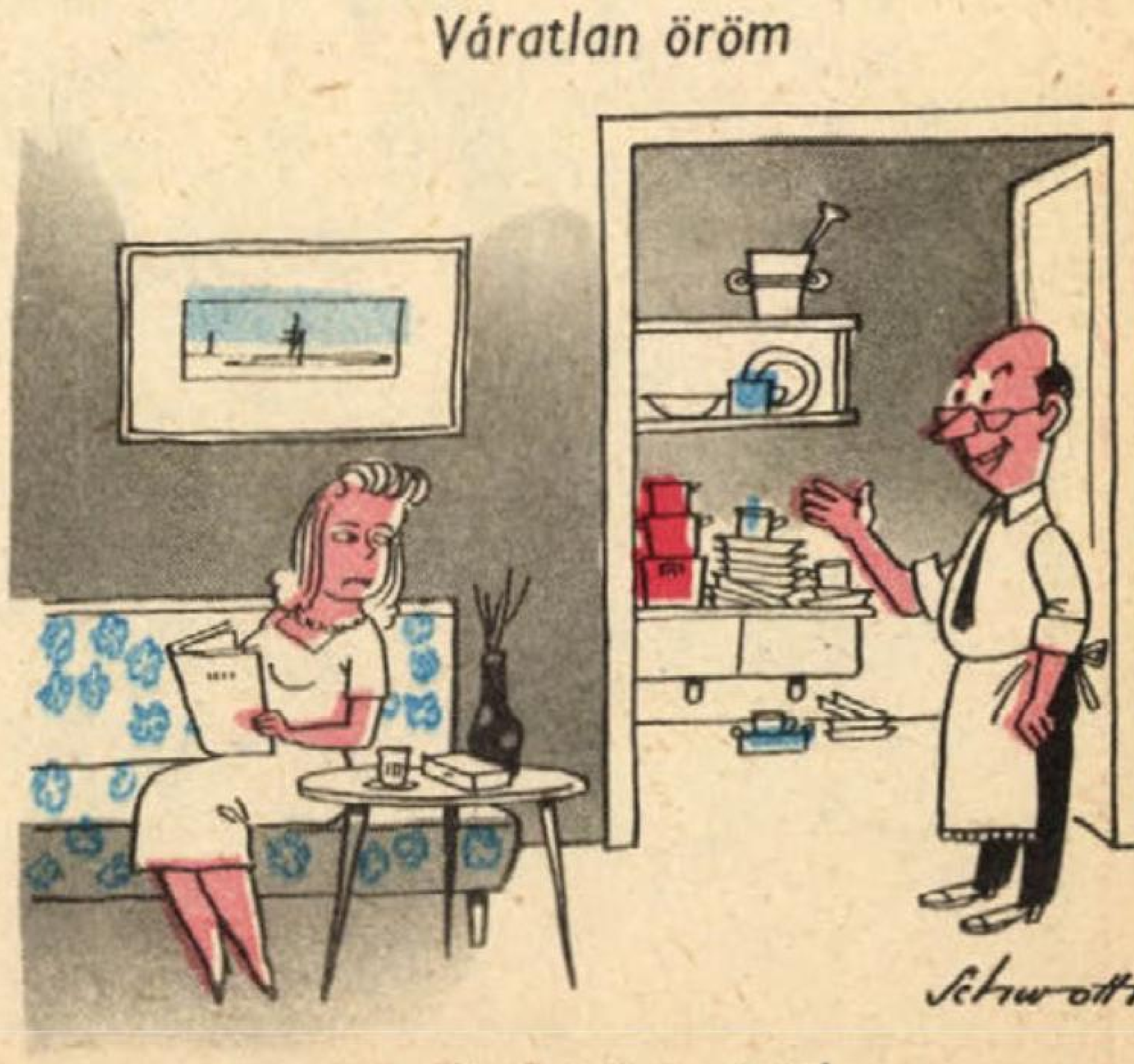
Így hát harcos kollektívánk
Határozatképes
Eldönteni,
Hogy rálőni
Egy tigrisre
Legközelebb
Ki az illetékes.

Vasvári Vince

Ki mit szeret?

Váratlan öröm

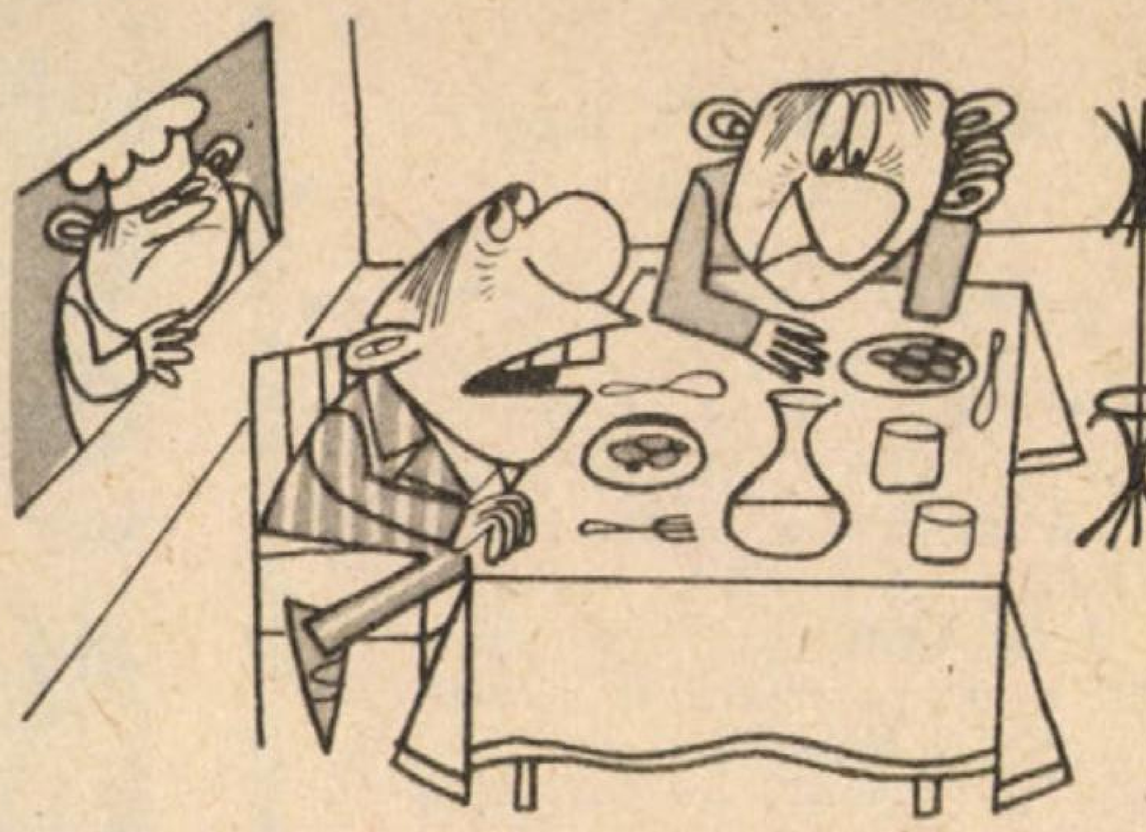
– Lezárták a vizet!

Nevelés

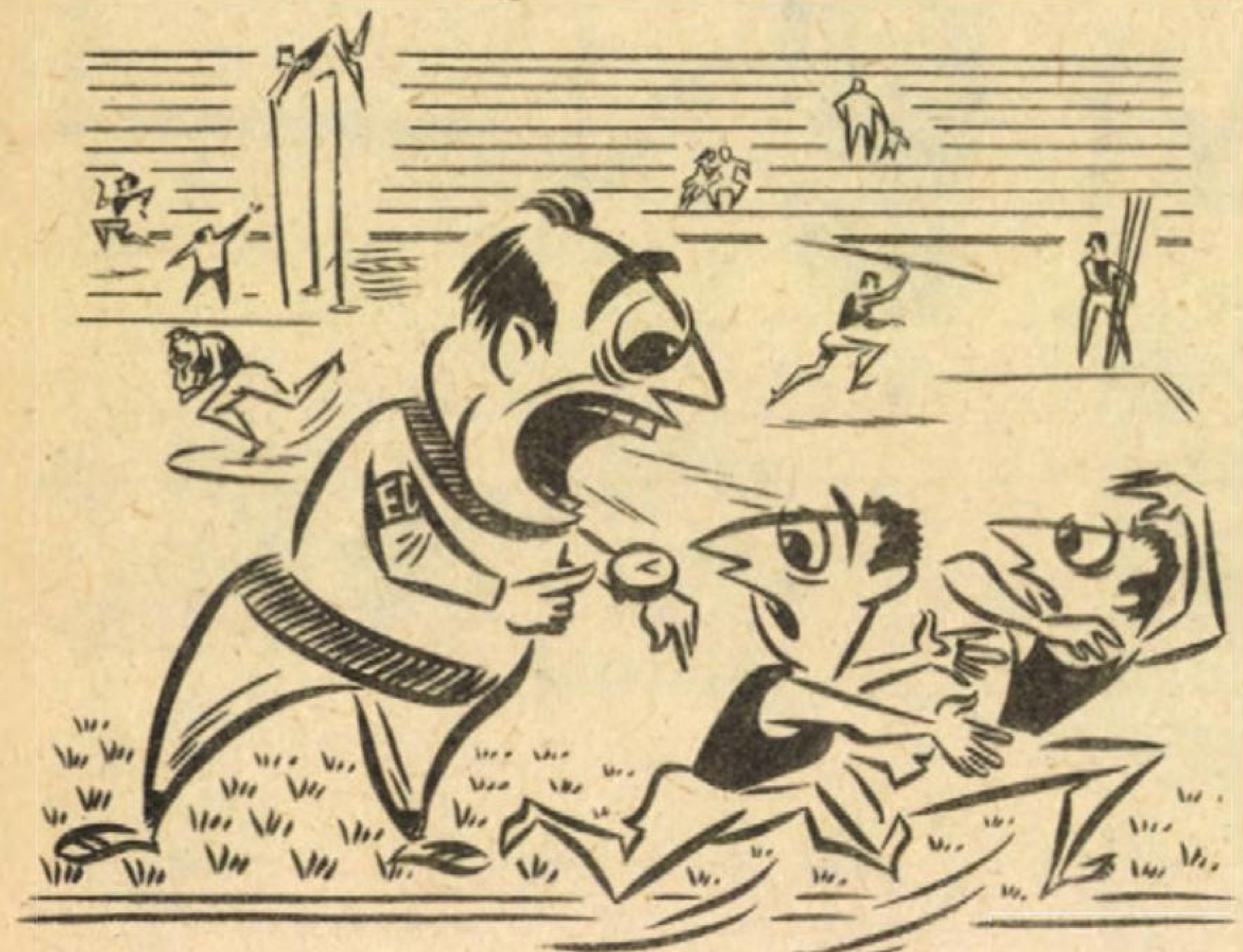
– Én rárohanok a szappannal, utána jössz te a vízzel! . . .

Egy üzemi étkezdében

– Miért főz ez a szakács ehetetlen ételeket?
– Na hallod! Hat disznót hizlal odahaza.

Idejében szól . . .

– Gyerünk, gyerekek, egy év múlva már itt a mexikói olimpia!

A meteorológia múltjából

– Vigyél, fiam, ernyőt, azt hiszem, vihar lesz . . .

Kedves Ludas!

Az Ország-Világ 22. számában két olyan külföldi karikatúrát találtam (francia rajzoló munkájaként), aminek viccét egy-két héttel előbb a Ludas Matyiban más rajzolótól láttam. Mindig azt hittem, hogy lapjuk csak eredeti ötleteket közöl, de most zavarban vagyok: a francia rajzoló csente-e el a Ludas Matyi rajzolójának ötletét, vagy pedig fordítva történt-e a dolog?

S. M.
Budapest

Válaszunk: Lapunk olykor – meglehetősen ritkán – beküldött rajzötleteket is elfogad s azokat rajzoló művészeink valamelyikével megrajzoltatja. Részben jóhiszeműségünkkel, részben azzal a körülménnyel, hogy a világ karikatúra-termésének egészét mi sem tarthatjuk nyilván, egyik olvasónk tisztességtelenül visszaélt, és a két említett rajz ötletét sajátjaként küldte be. Az otromba eljárás minket bosszant legjobban és az esetből a megfelelő konzekvenciákat levontuk.

*

„Két év múlva lesz százéves a Magyar Állami Földtani Intézet. A Népstadion úti székházát Lechner Ödön műépítész tervei alapján *1899-ben építették.* A tetőfedés pirogránit dísszel és majolikával készült, de a háború alatt erősen megsérült." Mindezt az Esti Hírlapból tudtam meg, mégpedig a *„Százéves majolikatető"* című, képpel illusztrált közleményből. Most már csak azt szeretném még megtudni: hogyan lehet egy 68 éves épületnek százéves a teteje?

J. L.
Budapest

A témák az utcán nemcsak hevernek – hanem robognak is. Nem tudom, észrevették-e már, mekkora kínokat okoznak beteg, idős embereknek a mi szép kék pesti autóbuszunk magas lépcsői?! Javasolom, hogy a Fővárosi Autóbuszüzem ezután csak azoknak adjon ki bérletet, akik felvételi vizsgán bizonyítják be, hogy legalább 60 centiméteres magasságot helyből, könnyedén átugornak!

Bán Gézáné
Budapest

„Szombaton *délután a kora reggeli órákban* tartotta meg Illovszky Rudolf szövetségi kapitány szokásos sajtótájékoztatóját . . ." Ezt a mosolygásra késztető mondatot a Népsportban olvashattuk, május 21-én, egy kora őszi napon . . .

Sz. D.
Nagymaros

Hallottam egy viccet, megírom, hátha valaki nem ismeri:
Tűz üt ki a cirkuszban. Mindenki elveszti a fejét, csak a bohóc őrzi meg rendíthetetlen nyugalmát, s határozott hangon adja ki az utasítást:
– Azonnal kerítsék elő a tűznyelőt!

B. Gy.
Budapest

Magam is jót derültem Bencsik Imre karcolatán, melyet a június 1-i Ludasban olvastam, de ha már a nevemet említette, hadd egészítem ki a karcolatot egyrészt azzal, hogy szerzőjét a Tükör egyik népszerű tudományos cikke inspirálta, másrészt azzal, hogy Földünk 10 millió kilométer távolságból nagyon is jól látszik, sőt sokkal fényesebb „csillagnak" tűnne, mint a mi egünkön a Venus-bolygó.

Gauser Károly

KIÁLLÍTÁSON

Az új szobor ott állt, szegény,
a terem kellős közepén,
hogy mit ábrázol – rejtelem,
talán nem tudta senki sem.

Két szép leány, két bájos gyermek
vidáman járta be a termet
egy napsugaras délelőtt,
s megállt az új szobor előtt.

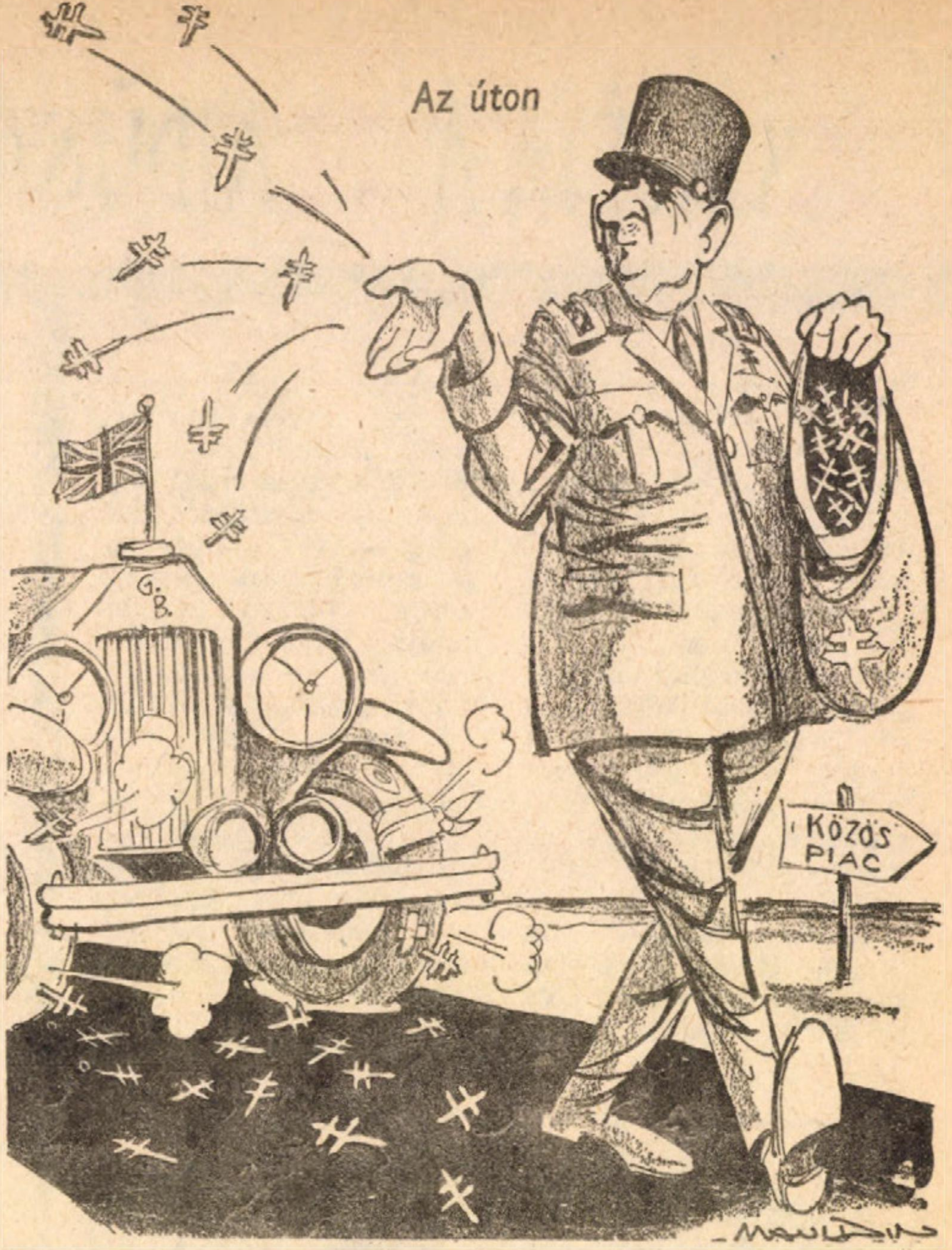
Pannika így szólt: „Ez remek!”
Mindjárt tippelni kezdenek.
„Szerintem púp ez egy tevén,
vagy roncs a tenger fenekén.”

„Inkább egy fúró tört fogója,
vagy vízparton merengő gólya...”
– így hangzik Sári véleménye,
de megoldásra nincs reménye.

„A tippelés már kissé fáraszt,
adjon a katalógus választ!”
Panni a könyvet máris hozza,
remegő kézzel fellapozza:

„A művész biztos agglegény,
vagy válófélben van szegény,
itten csak annyi áll: »A Nő!«
... Nagyon utálhat minket ő.”

Szőnyi Zoltán

(A párizsi „International Herald Tribune”-ból)

Jaj, doktor úr!

Valamilyen kóbor anticiklon jóvoltából megint lidércnyomásaim voltak. Azt álmodtam, hogy fáj a nyakam és szédülök. Lelkiismeretes ember lévén, még álmomban is orvoshoz fordultam. Az orvos alaposan megvizsgált, majd aggodalmas sóhajok közepette csóválni kezdte a fejét. Egy kicsit ideges lettem, és megkérdeztem tőle, miért olyan rosszkedvű, talán valami kellemetlenség érte mostanában?

— Rossz napom van ma — mondta bosszúsan —, csupa súlyos beteg! Nem tudja elképzelni, milyen szörnyű a tehetetlenség érzése. Az ember segíteni szeretne... és...

Csüggedten legyintett.

— Én is ezek közé tartozom? — kérdeztem reménykedve, egyben alkalmat adva neki az erélyes cáfolatra. Ehelyett azonban az igazi humanista fájdalmával bólintott:

— Sajnos...

Maradék eszméletemmel kitántorogtam, s egy másik orvost kerestem fel. Az is megvizsgált, majd szemrehányó arccal fordult hozzám:

— Miért csak most jött, amikor már késő? Persze aztán majd az orvost okolják a hátramaradottak. Így nem lehet dolgozni!

Erélyes léptekkel kitántorogtam, s egy harmadik orvost kerestem fel, remélve, hogy az illető majd kinevet képzelődéseimért, s megnyugtat, hogy kutyabajom, panaszaim idegi és meteorológiai okokra vezethetők vissza. Jól kezdődött a dolog, mert a vizsgálat után az orvos mosolyogva bólogatott:

— Ilyesmivel még hónapokig el lehet élni! — mondta megnyugtatóan.

Futottam tovább. Gondoltam, majd csak találok orvost, aki irigyelni fog testi állapotomért. Valóban így is volt.

— Irigylem magát! — mondta sóhajtva a negyedik orvos.

— Miért? — kérdeztem reménykedve, egy kissé kihúzva magamat.

— Mert maga már nem szenved sokáig! — válaszolta borúsan. — De hogy nekem mennyi bajom van ebben a kutya életben!...

Lemondóan legyintett, s annyira elmerült gondjaiban, hogy észre sem vette, amikor kirohantam. Az ember sohase adja fel a reményt! — hajtogattam magamban azzal a makacssággal, amely az alvó emberek sajátja. Az ötödik orvos sokkal alaposabban vizsgált meg, mint a többi, alaposan kifaggatott, majd megkérdezte:

— Hány éves?

— Harminchárom.

— Valaha kisebb volt az átlagéletkor. Isten áldja!

— Orvosságot nem tetszik írni?

— Minek arra a kis időre? — mosolygott. — Ilyenkor fontosabb a lelkiismeretvizsgálat.

Mentem, futottam, rohantam, mint a száműzött, s a következő orvost azzal próbáltam befolyásolni, hogy hipochonder vagyok, képzelődöm, pedig nincs semmi szervi bajom. Megvizsgált és bólintott.

— Maga tényleg hipochonder. Beképzeli magának, hogy nincs szervi baja, pedig csak az van.

Mint a nyúl futottam tovább, s már ott álltam a következő orvos előtt, félmeztelenül, remegve és reménykedve. Ő is megvizsgált, majd amikor befejezte a vizsgálatot, nem szólt egy szót sem, csak láttam, hogy könnyek peregnek végig az arcán.

— Ennyire súlyos? — kérdeztem elcsukló hangon.

— Még sokkal súlyosabb! — szipogott.

Kitörtem:

— Legalább mondjon valami vigasztalót!

Rám emelte könnyes tekintetét, s csak ennyit mondott:

— Feltámadunk!

Mondanom sem kell, hogy ész nélkül rohantam tovább, s amikor a következő orvos megkérdezte, hogy mi a panaszom, alig tudtam kinyögni, hogy nem kapok lélegzetet.

— Hát persze hogy nem kap — mondta fejcsóválva —, amikor a takaró a nyakára van csavarodva.

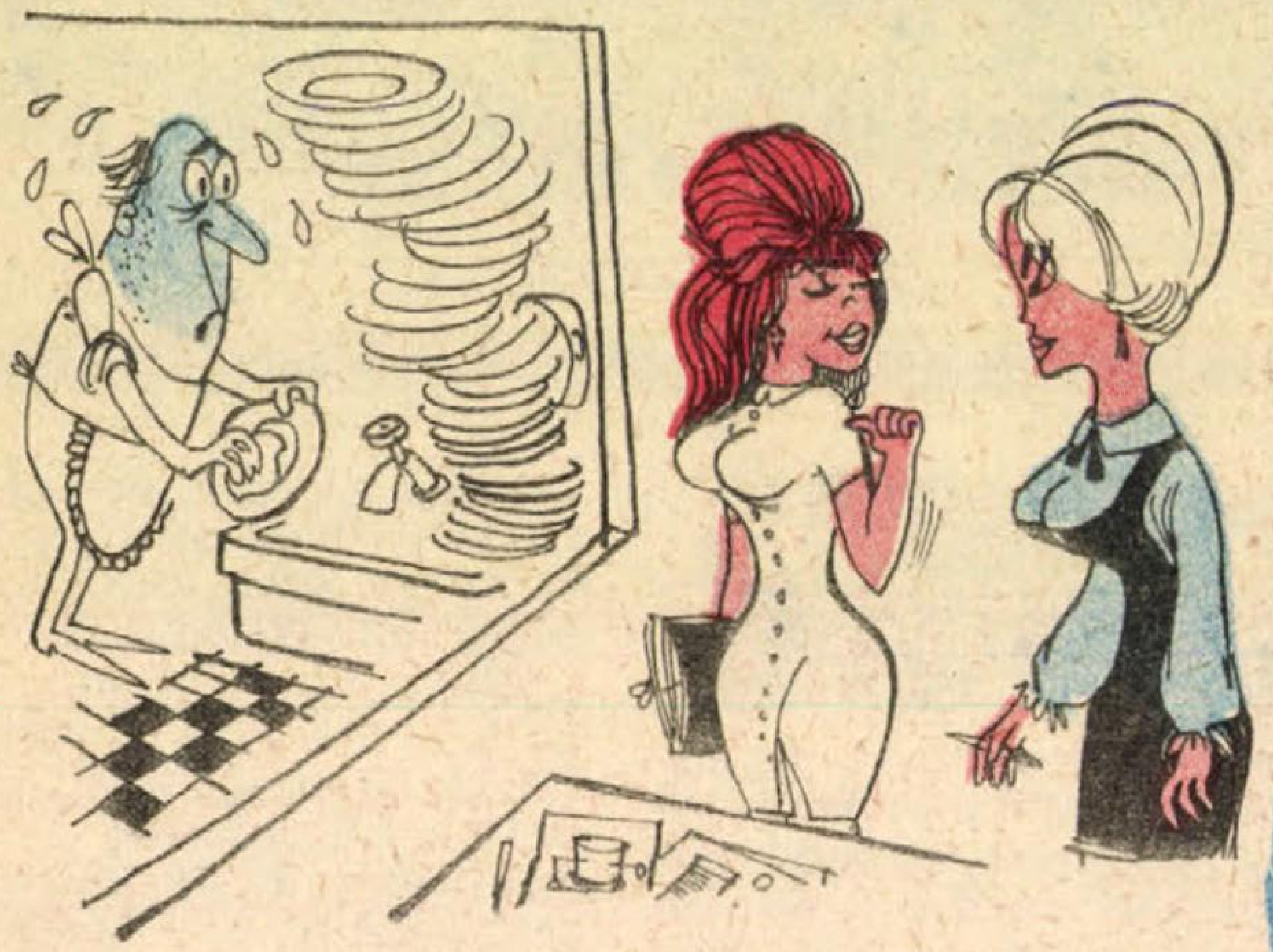
Ezután már csak fel kellett ébrednem ahhoz, hogy ellenőrizni tudjam a megnyugtató diagnózis helyességét.

Feleki László

KÖRSÉTA A HAJDÚSÁGI IPARMŰVEKBEN

Valamikor gyermekjátékokat gyártottak a Hajdúsági Iparművekben, többek között például falovat, de aztán átnyergeltek más területre, s ma már csupa olyasmit készítenek, amivel felnőtt nénik és bácsik játszadozhatnak második műszakosdit: mosógépet, centrifugát, porszívót. Nem is keveset: évente csaknem négyszázezer darabot. Hát ez bizony már nem gyerekjáték!

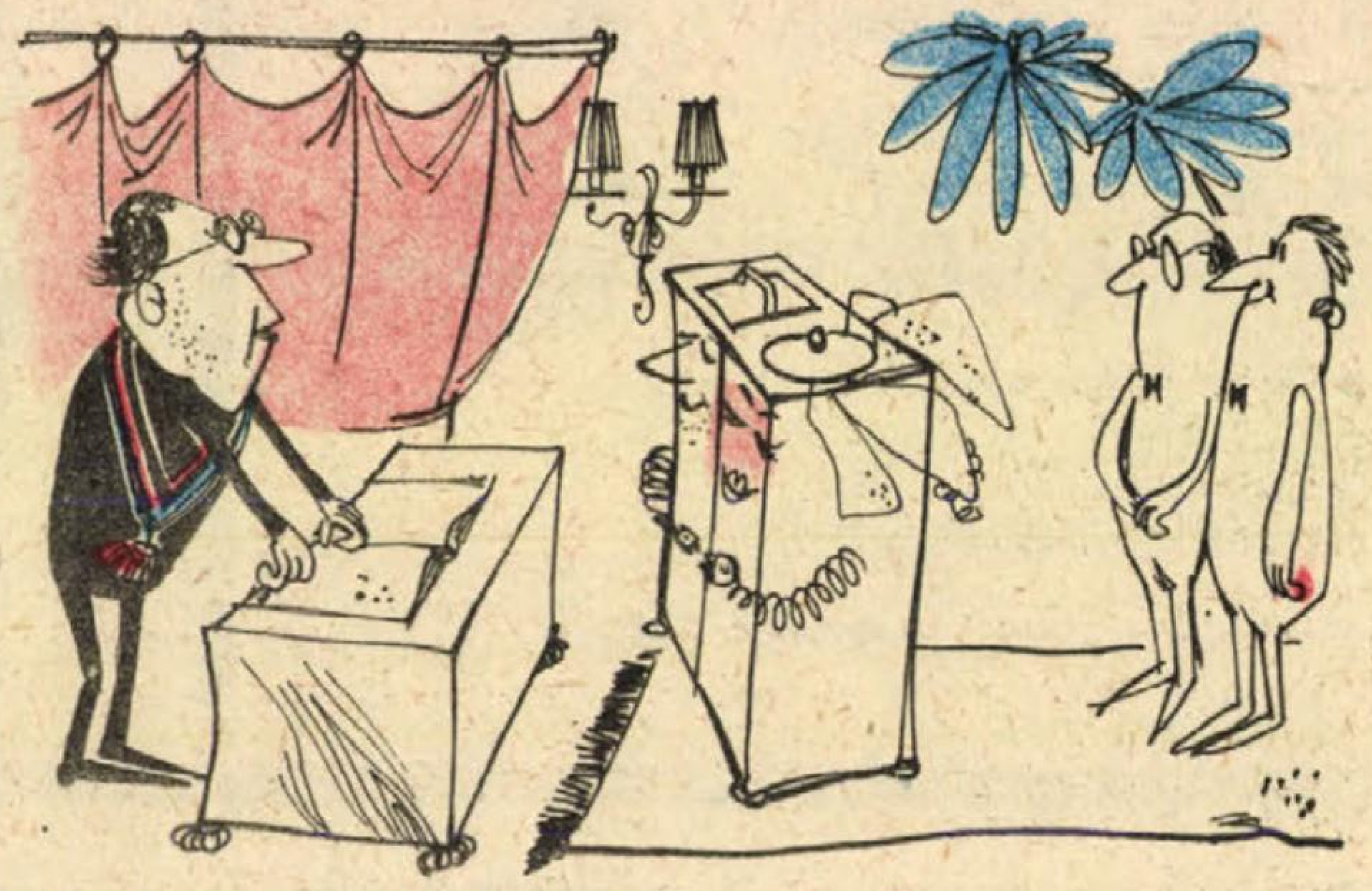
„Mosás közben jön meg az étvágy" — tartja az itteni közmondás, és az eddigi sikereiken felbuzdulva, újabb gyártmányok bevezetését tervezik. Legközelebbi céljaik között szerepel például a mosogatógépek gyártása. (Félő, hogy ezzel nem lesz túl nagy sikerük, hiszen minden magyar háztartásban van már egy „mosogatógép": a háziasszony!) Nem tudtak azonban eddig még dönteni afelől, hogy melyik külföldön bevált típus gyártási szabadalmát szerezzék meg. Gondoltak már arra is, hogy közvéleménykutatást rendeznek evégből a nők körében:

– Nekem ez a típus tetszik a legjobban!

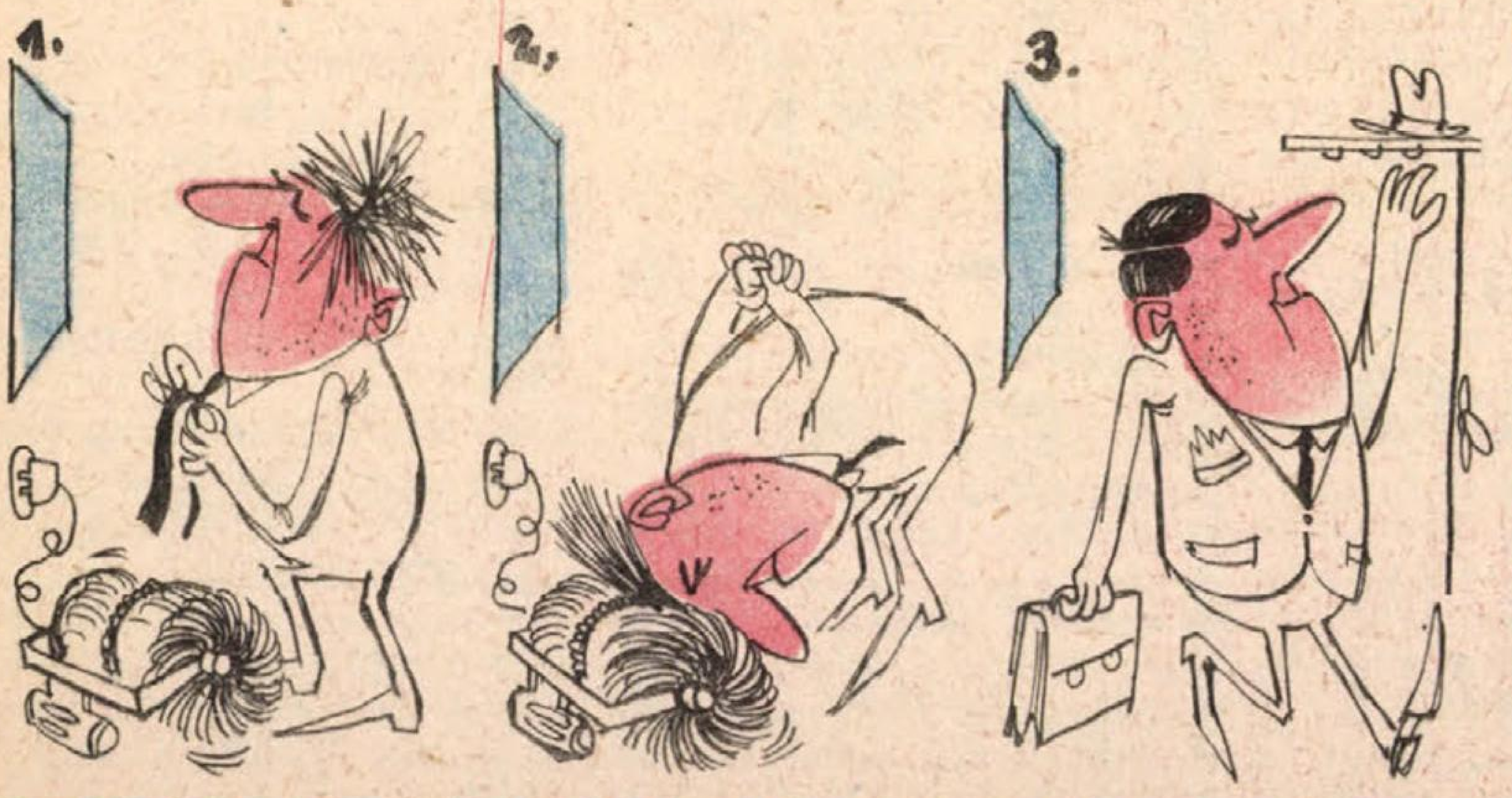
Hajdú Luxust, a szép karosszériájú, helyre kis mosógépet többször látták már együtt, mosókonyhák mélyén és más helyeken, bizalmas kettesben a jó svádájú Centrifuga 403-mal. A pletykásabb háztartási gépek már régóta kotyognak arról, hogy kettőjük között valami szorosabb nexus van.

Most Illetékes Hely (a gyár vezetősége) felhatalmazott bennünket annak közlésére, hogy Hajdú Luxus és Centrifuga 403 rövidesen egybekelnek. Kettőjük frigyéből 1968-ban megszületik majd a Hajdú-család legifjabb gyermeke, a Kombinált Mosógép, „aki" előreláthatólag a háztartások és a háziasszonyok kedvence lesz majd.

– És ezennel házastársaknak nyilvánítom önöket...

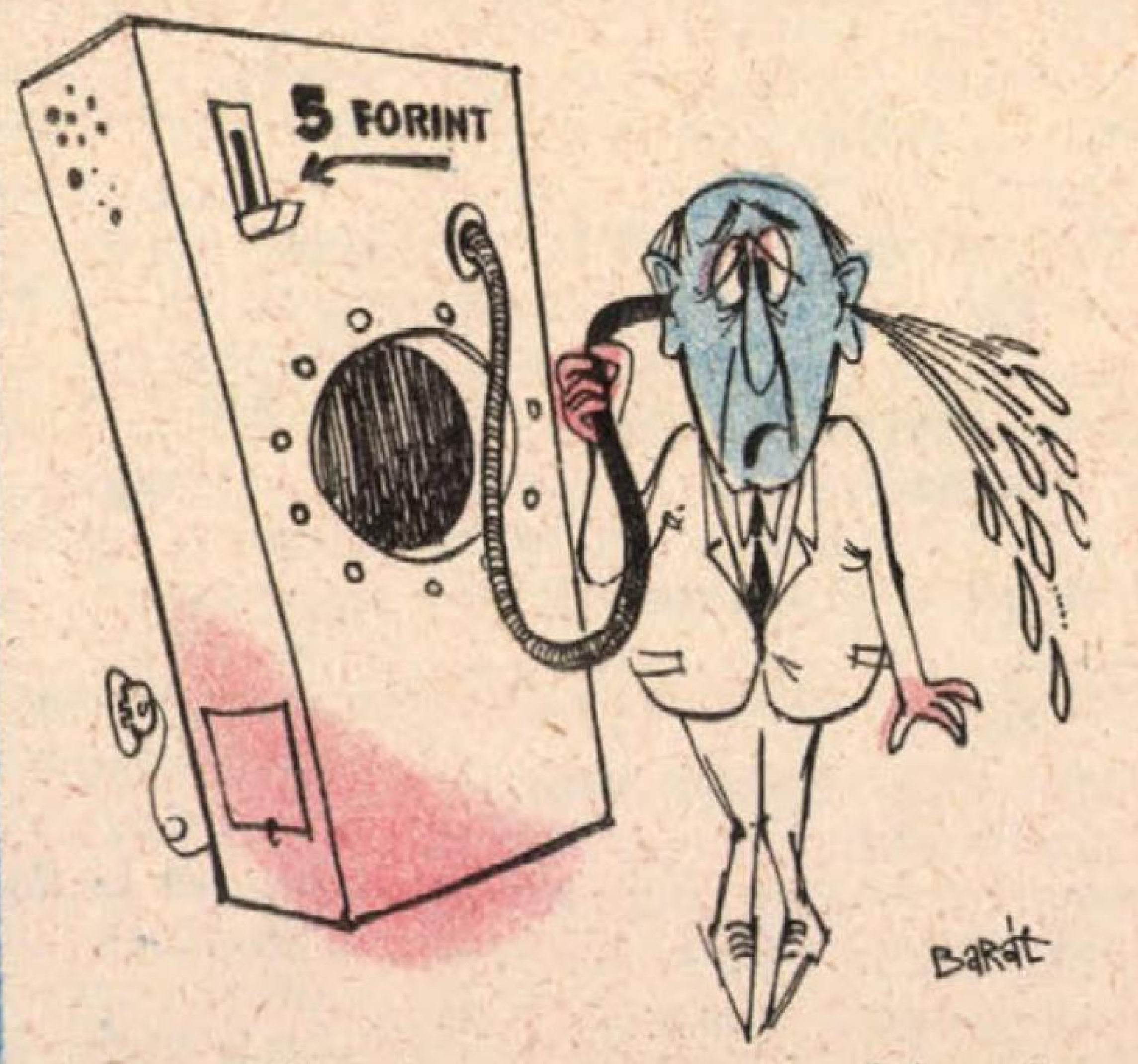
Az idei BNV alkalmából bemutatták a cipőtisztító gépezet mintapéldányát is. Sorozatgyártásáról azonban egyelőre szó sincs, arra még kell várnunk egy-két esztendőt. Javasoljuk a gyár konstruktőreinek, hogy közben tökéletesítsék még a gépezetet:

A gyár vezetőinek a távolabbi tervei között az is szerepel, hogy kipróbálásra beszereznek külföldről néhány pénzbedobásra működő automata mosógépet, és ha a gyakorlatban ez a masina is beválik, maguk is rátérnek a gyártására.

Mivel minálunk nemzeti sajátosság az, hogy mindenféle automatát gombokkal szoktunk etetni, javasoljuk, hogy a mosógép-automata hazai típusát már eleve úgy tervezzék meg, hogy az egy kabátgomb bedobására jöjjön működésbe.

Barát József—Radványi Barna riportja

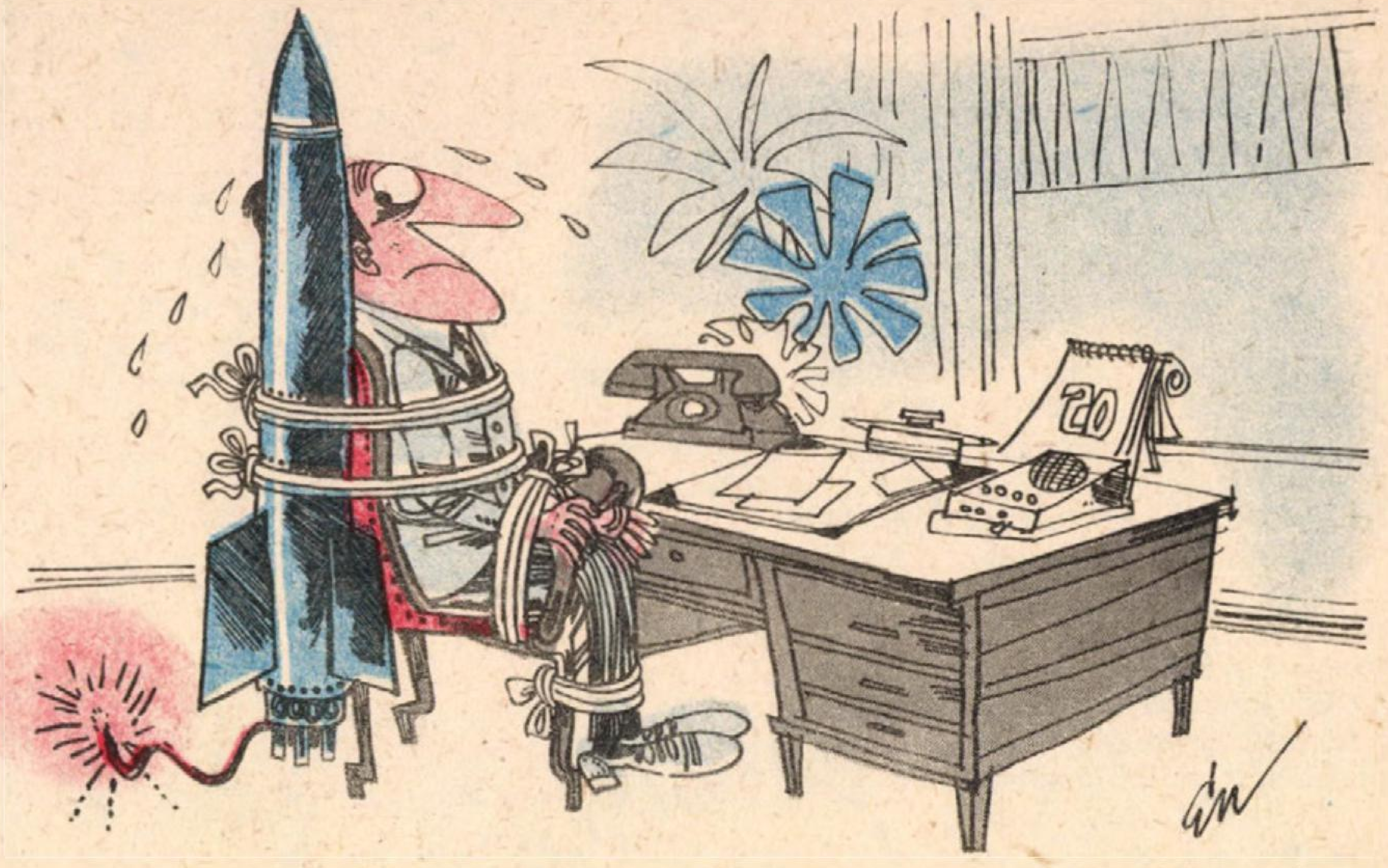

– Már megint összetévesztettem a telefonnal...

Újítás

Tűnődés

– Hm! Úgy látszik, el akarnak mozdítani a helyemről . . .

ZÁRÓRA

A napokban, lakásomtól egy távoli kerületben nagyon szép formájú, új típusú kávéfőző-masinát fedeztem fel egy kirakatban. A kávéfőzőre semmi szükségem nem volt, de miután az üzletet öt perc múlva bezárták volna, olyan nyugtalanság fogott el, hogy azonnal besiettem, és szinte az utolsó pillanatban megvásároltam a készüléket. A záróra perceiben bonyolított vásárlás idegfeszültsége azonban megbosszulta magát, s miközben a kávéfőző zsákmányommal szívdobogva távoztam, aktatáskámat a pulton felejtettem.

Már a sarkon észbekaptam, hogy nincsen nálam a táska. Ám ennyi idő is elég volt ahhoz, hogy a bolt közben bezárjon; az üveg mögött már ott lógott a „ZÁRVA" tábla, lenyomtam a kilincset, de az ajtó már nem engedett.

Integetni kezdtem befelé, nem sok eredménnyel. Odabent tettek-vettek, bizonyára hozzá voltak edzve, hogy akadnak megveszekedett vásárlók, akik záróra után próbálnak behatolni az üzletbe. Ujjaimmal hívogattam valakit az ajtóhoz, s akkor egy fiatal nő megsokallta a bárgyúságomat, odajött az ajtóhoz, és mutatta a táblát, hogy vegyem észre. Integettem, hogy nem, nem, és a csomagomra bökdöstem, meg befelé, de a nő most már reménytelenül hülyének nézett, és visszament tenni-venni.

Orromat az üveghez nyomva próbáltam elkapni annak az eladónak a tekintetét, aki engem kiszolgált, de az számlákat rendezett a pulton, tizenöt centiméterre a táskámtól, és fel sem nézett.

Ha a lakásom közelében van a bolt, szó nélkül hazamegyek, lefekszem, és másnap bejövök a táskáért. De évenként egyszer járok errefelé, nem futamodhattam meg.

Addig ágáltam az ajtó előtt, míg megint odajött valaki. Jelbeszéddel megértettem vele, hogy küldje az ajtóhoz az én eladómat. Az kelletlenül odajött, mutattam, hogy nyissa ki az ajtót. Barátságosan mosolygott rám, mint egy félkegyelműre, jelezve, hogy megismert, de ha valami óhajom van, jöjjek holnap. Még az ajtóra mázolt számra is rábökött, hogy reggel 10 órától, azzal visszament a táskámhoz, szortírozni. Egy járókelő közben megállt mellettem, és megmagyarázta nekem a tábla szövegét, hátha analfabéta vagyok.

Nem adtam fel a harcot. Zsebemben egy frissen gépelt kéziratot találtam, ennek hátára az alábbi szöveget írtam:

„Táskámat a pulton
hagytam!
Nem tágítok!"

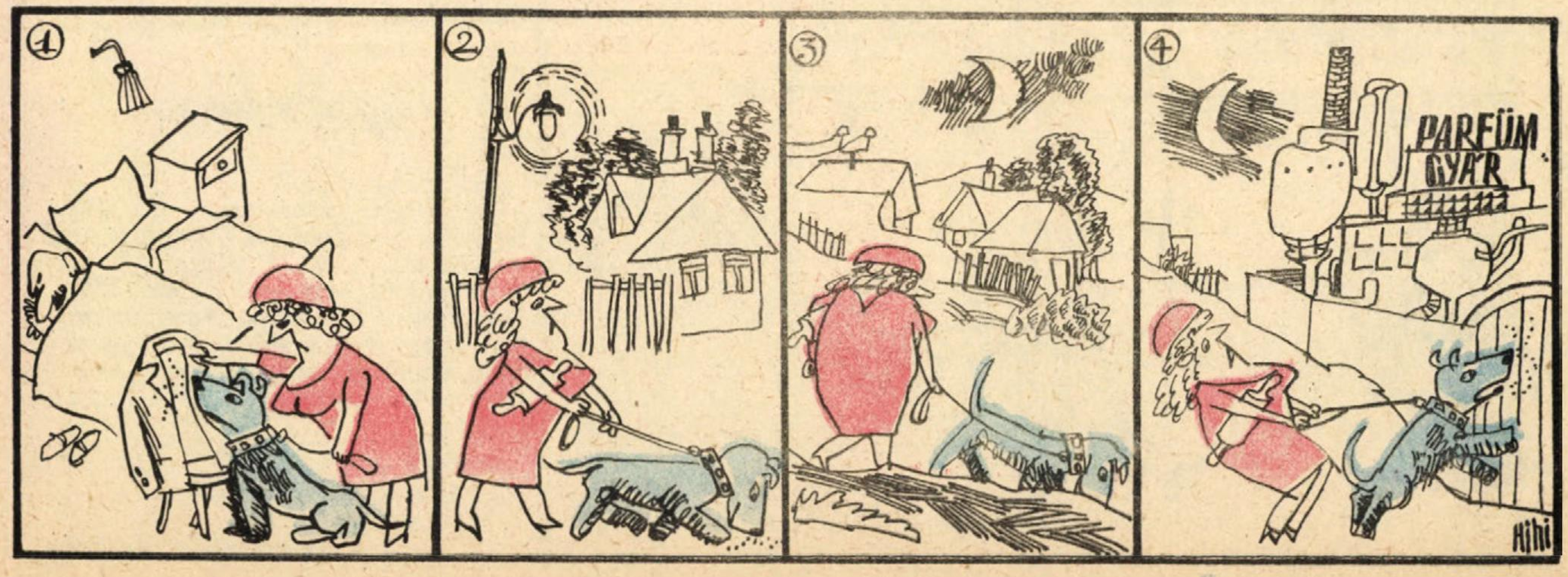
És a feliratot az ajtóhoz szorítva, csak álltam ottan, mint egy csökönyös felvonuló, fegyelmezett tüntető, türelmes agitátor. Az üveget pedig kopogtatni kezdtem, nem erőszakosan, de monotonon, hogy az őrületbe kergessem a bent tartózkodókat.

Nem sok idő múlva a táskámat szó nélkül kiadták az ajtón, érzékeltetve, hogy elmebetegekkel nem vitatkoznak.

Somogyi Pál

Féltékenység

Hegedűs István rajza

A specialista

Felhőtlen ég, szikrázó napfény, lubickoló gyerekek a nagymedencében, pancsikázó felnőttek a kisvízben, körös-körül a zöld gyepen kártyáznak, sakkoznak, uzsonnáznak, a hangszóró két „istenveledédespiroskám" között egy Krómpác Karcsika nevű, hároméves szőke kisfiút hirdet, aki elveszett, és az irodában kell leadni...

Idillikus, kellemes vasárnapi strandkép.

Csak én nem vehetem ki részem a strand örömeiből. Az egyik díszbokor tövében hasalok, halk Bach-muzsika szivárog a zsebrádiómból, előttem jegyzetfüzet, a kezemben golyóstoll.

Gondolataimat rendezgetem, egy jelentős, közérdekű és felettébb aktuális kérdésről kell mozgósító cikket írnom. Nevezetesen arról, hogy a fürdőidény beköszöntével ismét rohamra indult a strandszélhámosok serahada, vigyázzunk hát magunkra és a holminkra.

Az első mondatot már leírtam, nagyon kedvemre való:

„Még tudományos magyarázatra vár az a különös lélektani jelenség, hogy az emberek nyáron, nappal, a strandon valahogy kevésbé óvatosak, kevésbé gyanakvók, könnyebben lehet a bizalmukba férkőzni, mint mondjuk zimankós téli éjszakán, egy sűrű erdő közepén."

Pompás indítás, érdekes is, hangulatos is, gyerünk a folytatással.

„Az átkos hiszékenység már sok derék embert vitt a romlásba, gondoljunk csak Lear királyra, Hunyadi Lászlóra..."

Hm, ki van még?

– Bocsánat – érinti meg a vállam valaki –, az öné ez a zsebrádió?

– Igen – mondom, és felnézek.

Idősebb, kövér, megnyerő mosolyú férfi az érdeklődő.

Leguggol mellém.

– Ne vegye rossz néven, hogy megszólítottam – mentegetőzik udvariasan –, de feltűnt nekem, hogy ez a masina recseg kissé. Erre nagyon érzékeny a fülem, ugyanis zsebrádió specialista vagyok. Doktor Kovács János, egyetemi főmérnök, ha megengedi.

– Örülök a szerencsének. És tessék mondani, mitől van benne ez a recsegés? Megszüntethető egyáltalán?

– Hogyne. De csak ha specialista nyúl a készülékhez. Picit beljebb kell nyomni a középfrekvenciás trafó amplitúdóját, és már rendben is van. Nincs önnél véletlenül egy csavarhúzó?

– Csavarhúzóm nincs, de van zsebkésem. Az öltözőben, a ruhám zsebében.

– Az is jó lesz. Szíveskedjék idehozni, én itt megvárom.

Szomorúan rázom meg a fejem.

– Igazán kedves, de nekem sürgős munkám van, cikket írok éppen, benne vagyok a svungban, nem hagyhatom abba...

Az egyetemi főmérnök megértően bólogat.

– Ismerem az ilyen alkotói frászt. Nem is háborgatom tovább, bár...

– Bár?

– Én ott tanyázom a kerítés mellett, van egy körömráspoly az aktatáskámban, az is alkalmas. Mit szólna hozzá, ha elvinném a rádiót, hogy ne zavarjam magát, megjavítom, és tíz perc múlva már itt is vagyok vele?

– Lekötelez. És mibe kerülne?

– Ugyan – mondja –, ez nekem hobbym.

Fogja a masinát, és kissé sértődötten távozik a kerítés felé.

Meghatottan nézek utána, nagyon rendes fickó.

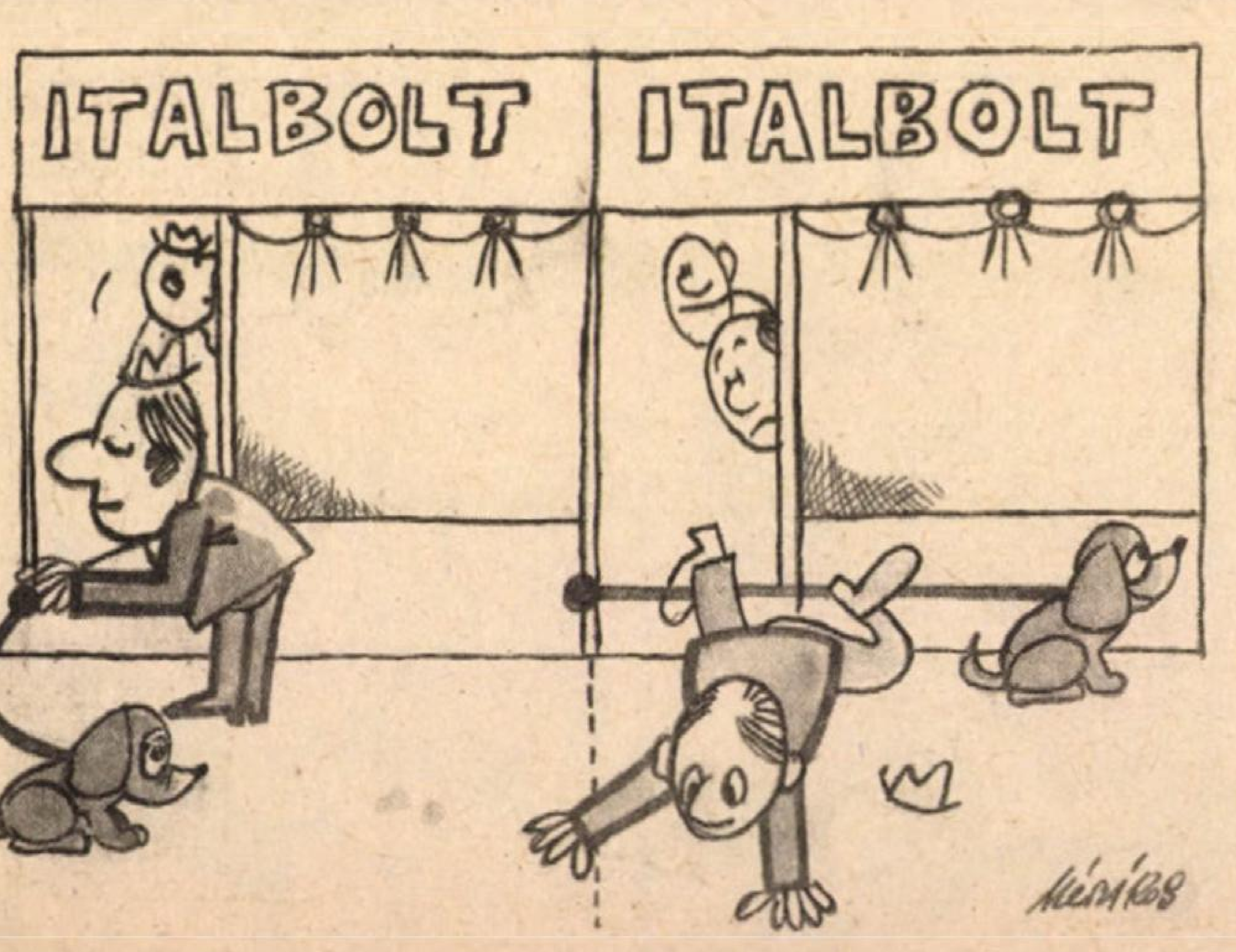
Na és most lássuk, hol is tartottam?

„Az átkos hiszékenység már sok derék embert vitt a romlásba, gondoljunk csak Lear királyra, Hunyadi Lászlóra..."

Tényleg, ki is van még?

Kürti András

A bosszú

SZILÁNKOK

VÁLTOZNAK AZ IDŐK

Harminc évvel ezelőtt e kijelentés: „Nevezze meg a segédeit!" — egyértelműen párbajra való kihívást jelentett. Ha ma halljuk, azt jelenti: egy maszek kisiparost vonnak felelősségre, aki eltitkolta, hogy bedolgozókat alkalmaz.

VÍZIÓ

Zsúfolt hangversenyterem. A frakkos zongoraművész szent eksztázisban játszik egy Beethoven-művet. Hirtelen az órájára pillant, lecsapja a zongora fedelét, aztán meghajol a közönség előtt:

— Meine Damen und Herren! Hölgyeim és uraim! Délután négy óra. Túlórára, sajnos, nem adnak keretet, nekem pedig lejárt a munkaidőm. Holnap, ugyanitt folytatjuk!

VÁLÓOK

— És miért váltak el?

— A feleségem egy fiút szeretett volna, de én elleneztem.

— Miért? A gyerek csodálatos dolog! A gyermek életünk folytatása.

— Hagyja a szöveget! Ő egy harmincéves fiút szeretett volna...

PULT ALÓL

Trafikosnőm titokzatos mosollyal súgja:

— Máltai bakelit zárószögek érkeztek. Félretettem önnek egy dobozt.

— Köszönöm. De mire használjam?

— Azt nem tudom, kérem, de ez az utolsó doboz. Gondoltam, hogy örülni fog neki.

Hálás tekintettel fizetek és zsebre vágom a dobozt. Az ajtóból még visszaszólok:

— Ha újabb szállítmány érkezne, azonnal táviratozzon!

ERŐS AKARAT

Brahovácz meséli:

— Tavaly vásároltam egy Wartburgot, de sajnos, a fröccsnek sem vagyok ellensége. Jó párszor elkapott az országúti ellenőrzés a szondával. Legutóbb is háromezer forintot fizettem ittas vezetés miatt. Inni és vezetni, éreztem, hogy ez nem mehet így tovább. Szerencsére erős az akaratom.

— És?

— Leszoktam az autóról!

Galambos Szilveszter

Érzem a foltot

Kollégám, Manchestery Levente, valamiért nem szívlel engem. Csak tudnám, mi baja velem! Hiszen igyekszem a kedvében járni, udvarias vagyok, még kisebb kölcsönökkel is kisegítem. És mégis. Tüskés modora, fölényes hanglejtése elárulja, hogy a bögyében vagyok. De miért?

– Mondd csak el sorjában, miről beszéltek, attól kezdve, hogy találkoztok a hivatalban... – tanácsolja egy közös barátunk.

– Hát... hogy is csak? Levente rendszerint rosszkedvűen lép be. Panaszkodik, hogy irgalmatlanul fáj a feje, egész éjjel nem aludt, nyilván frontátvonulás vagy napfoltok, vagy a hirtelen időváltozás, és az ember az ilyesmit rögtön megérzi...

– S te hogy reagálsz erre?

– A legnagyobb figyelemmel és részvéttel. Azt mondom, biztosan csak múló rosszullét, igyon meg egy jó feketét vagy egy pohár konyakot, és meglátja, minden rendbe jön. Felajánlom, hogy hozok neki valamit a büféből. Igyekszem vidám lenni, egész lényem optimizmust sugároz, hogy reá is ráragadjon.

– És erre ő?

– Még mogorvább lesz. „Könnyű neked, te nem

érzed!" Mit? – „A foltot..." – és felfelé mutat. Nincs is folt, Levente, nyugtatom meg. Délután menj fel a hegyre és sétálj egy nagyot...

– Ő méregbe gurul...

– Pontosan így van. Rám förmed: „Könnyen beszélsz, te olyan egészséges vagy, mint egy nemzetközi ló!" És attól kezdve egész nap szóba sem áll velem...

Másnap, amikor Levente belépett az irodába, fejemen vizesborogatással már ott ültem a helyemen. Mutató- és hüvelykujjammal vadul dörzsöltem a halántékomat, és apró sóhajokat hallattam. Levente egy darabig gyanakodva kémlelt, azután felsóhajtott:

– Front van. Te nem érzed?

– Hogy nem érzem? – bődültem fel. – Egyebet sem érzek.

Leventének felcsillant a szeme:

– Aludtál az éjjel?

– A szememet se hunytam le... – nyögtem vissza.

– Szenvedsz?

– Mint a kutya...

– Én is... Bánt a napfolt...

Nem hagytam magam:

– Téged csak bánt? Ó, boldog ember! Engem kínoz. Szaggat, mar, szúr, rúg, harap...

Levente széttárta a karját:

– Keblemre, gyermek! Már azt hittem, hogy te egy olyan közönséges, vacak, ványadt, egészséges ember vagy...

És úgy felvidult, hogy egész nap dúdolt, fütyörészett, tette a szépet még a csúnya kolléganőknek is.

Pedig aznap tényleg front volt.

Novobáczky Sándor

hátha valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Egy férfi bemegy egy vendéglőbe, megeszi a levest, aztán azt mondja a pincérnek:

– Előbb, amikor megnéztem az étlapot, a nyúlgerinc ki volt húzva, és most látom, megint odaírták. Friss nyulat kaptak?

– Nem, kérem, egy vendég visszaküldte az adagját.

*

Nagyné a barátnőivel beszélget. Szóba kerül többek között a férje is.

– Ugyan, hagyjátok – mondja –, nagyon megbántam, hogy hozzámentem.

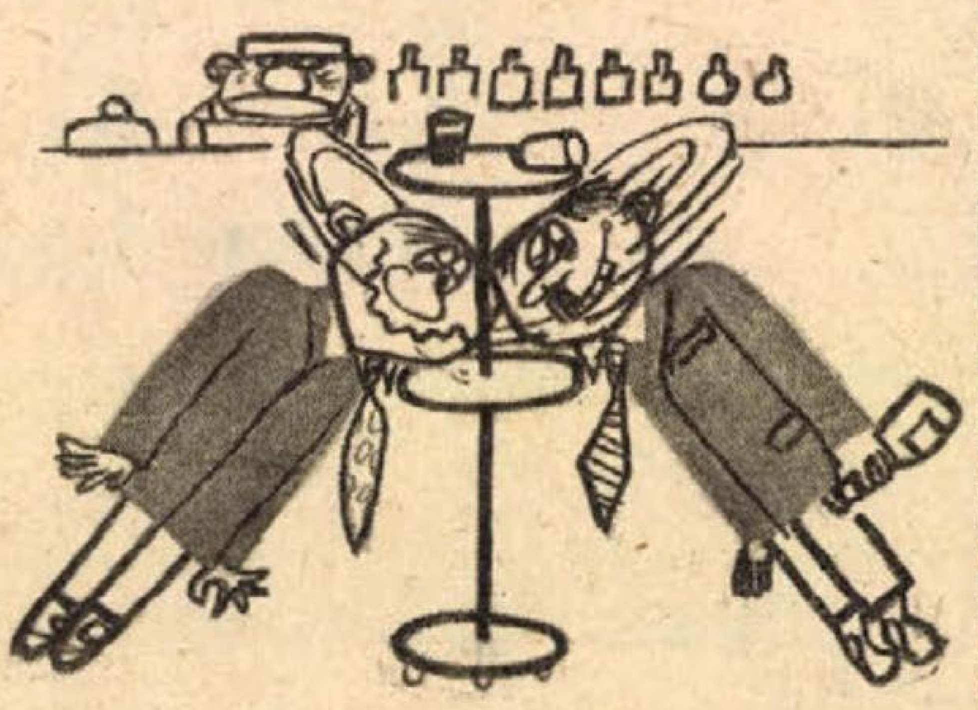
– De miért?

– Hogy miért? Képzeljetek el egy embert, aki az esküvőjét követő második nap már fel volt szarvazva.

Pesti aratás

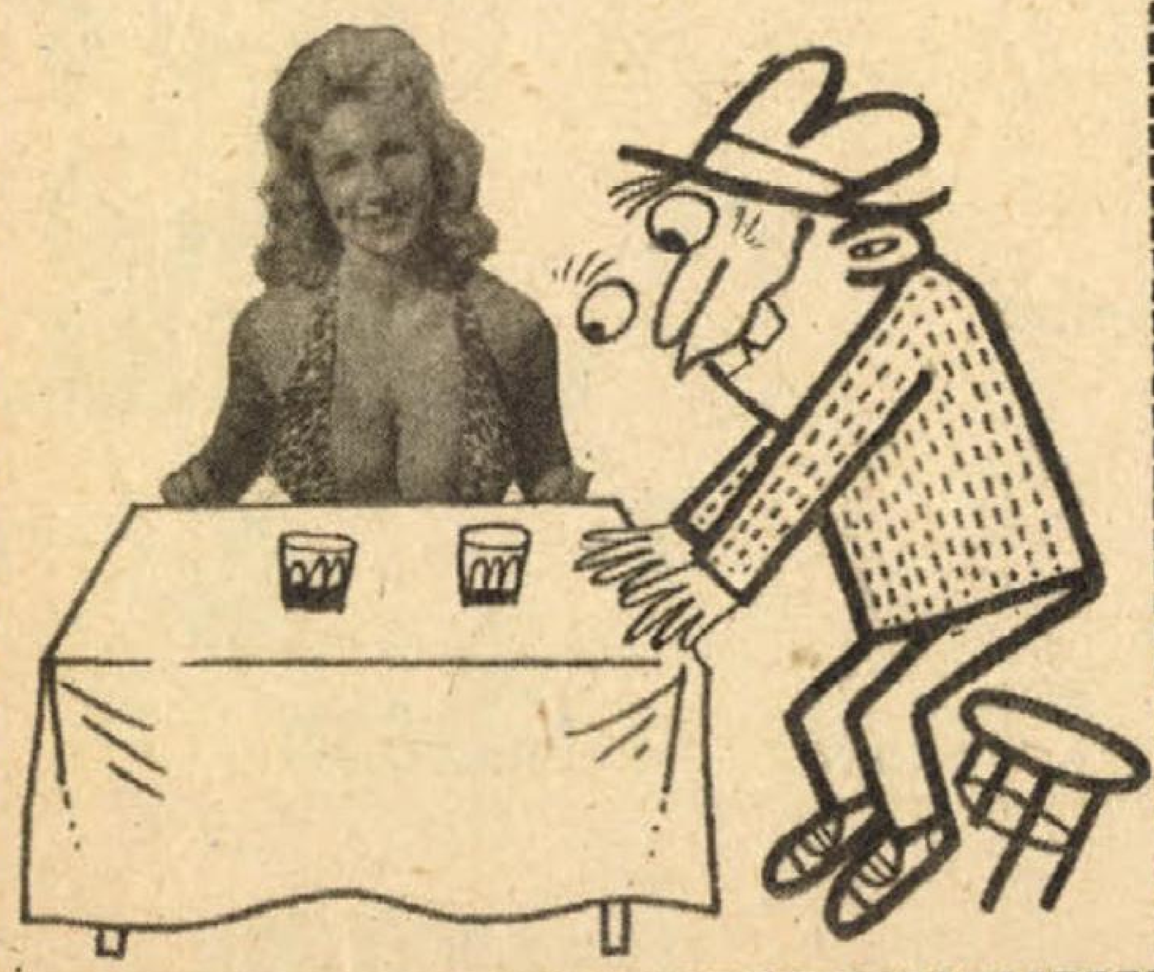
DŐLT TERMÉS

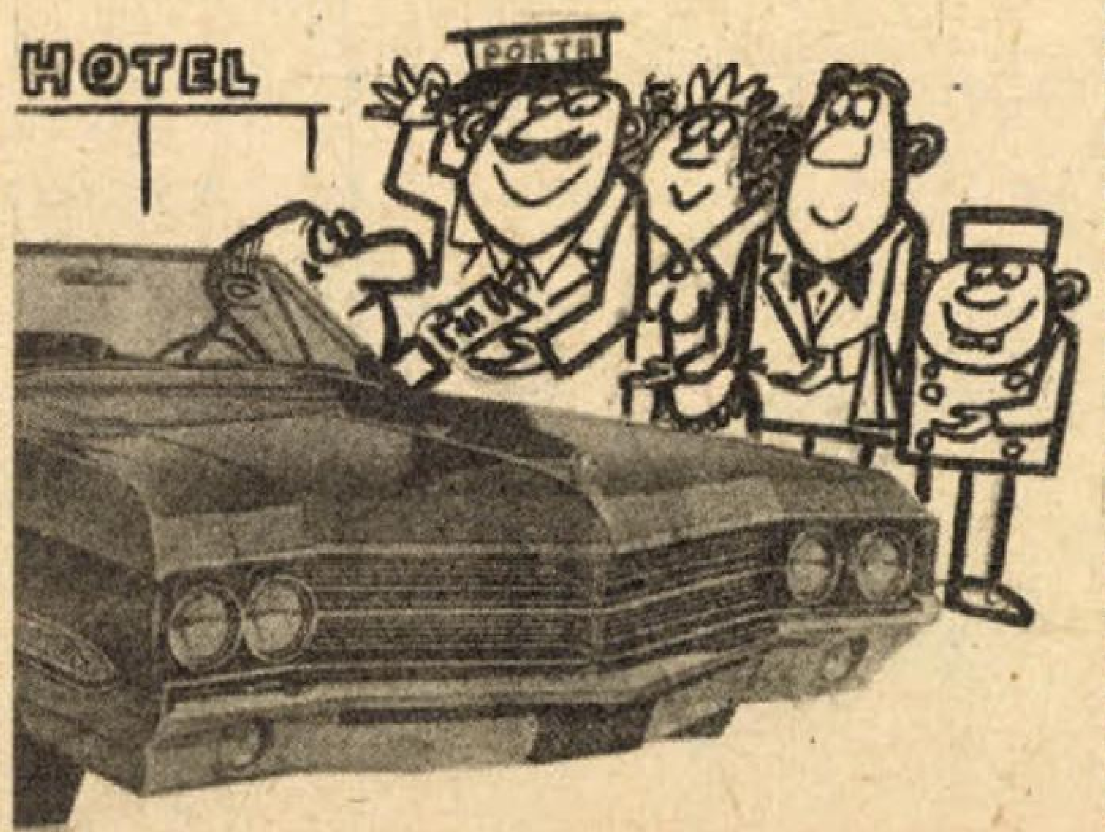
CSÉPELÉS

SZEMVESZTESÉG

ARATÓBRIGÁD

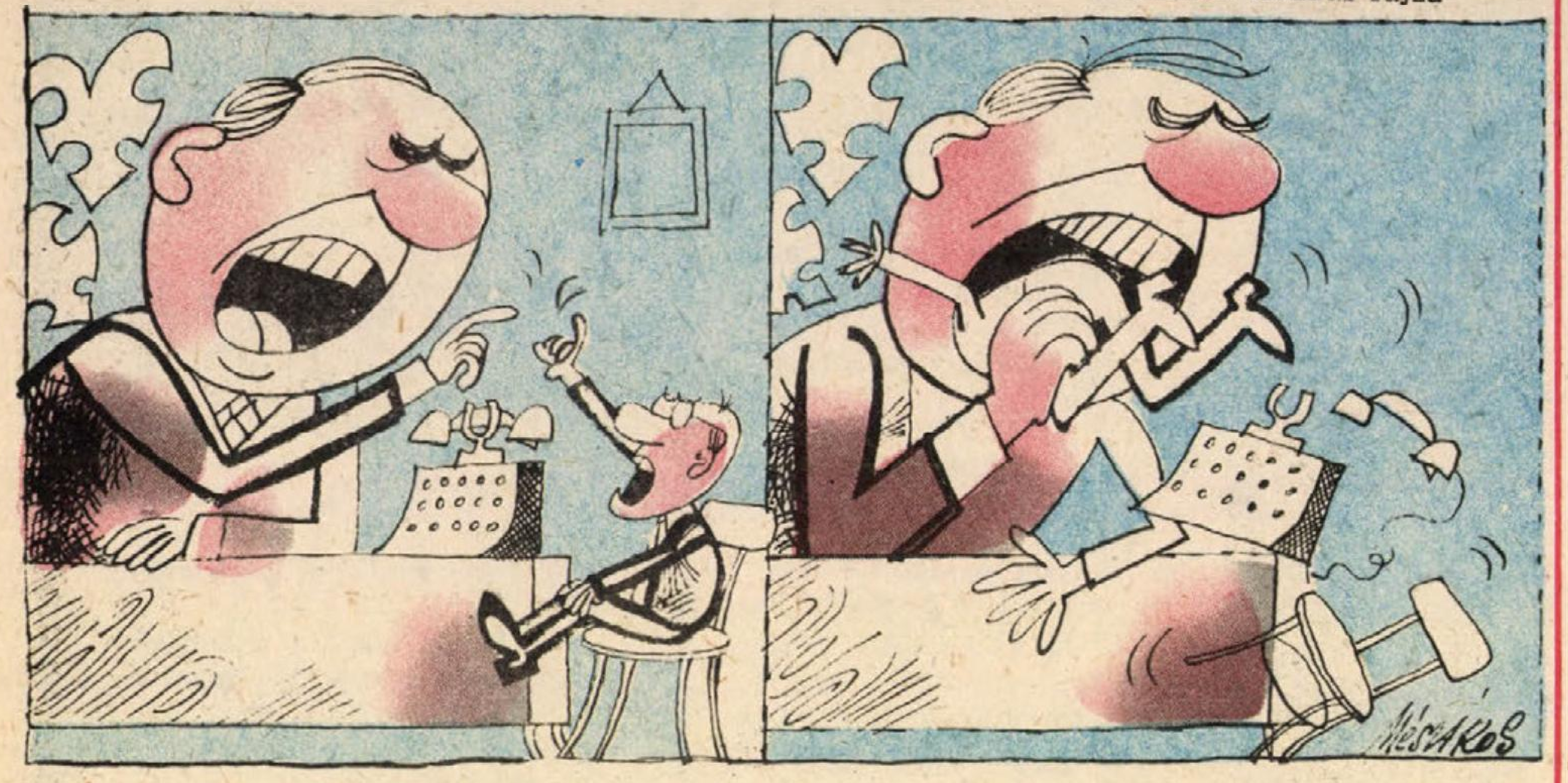

KAZALRAKÁS

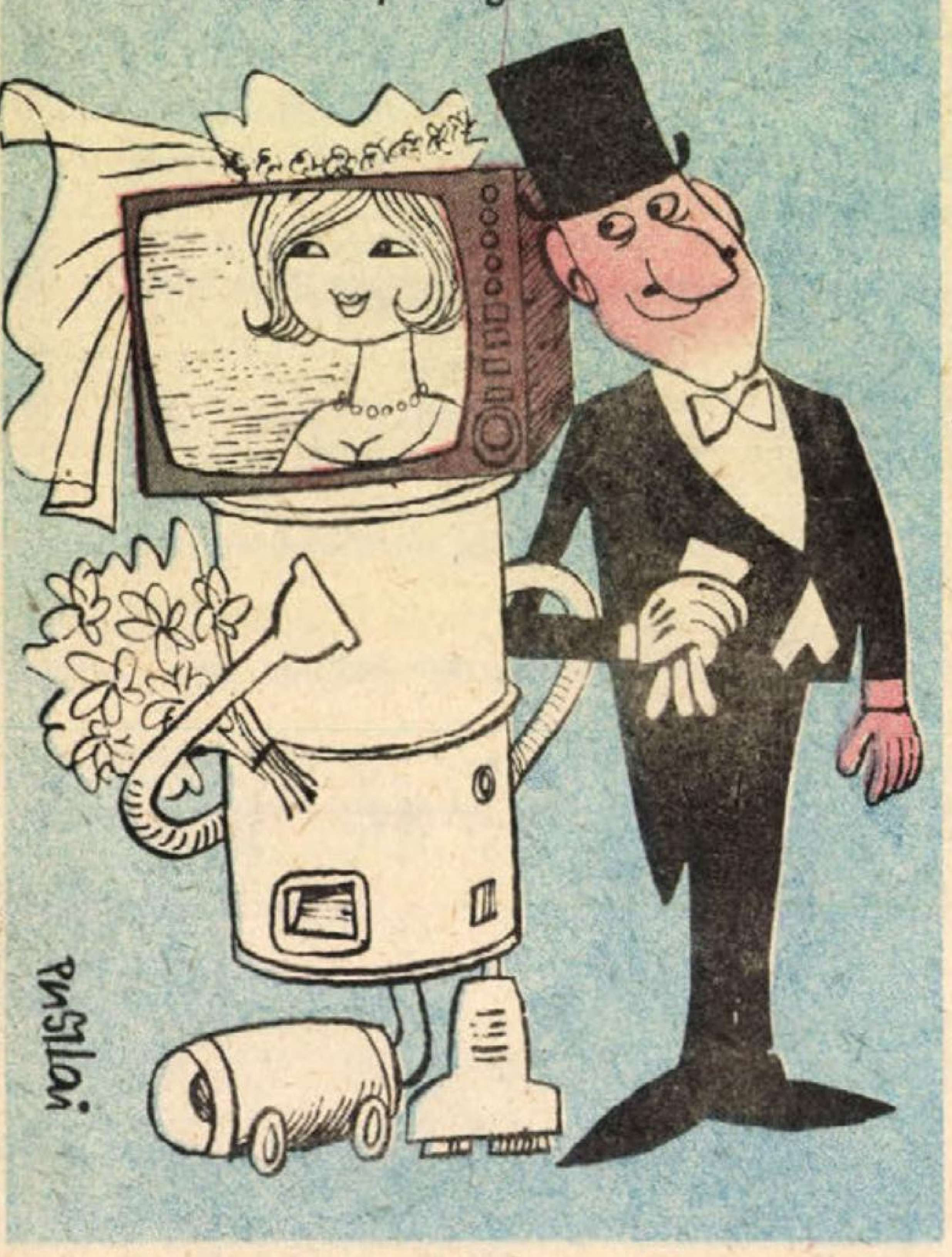

Egyenlőtlen vita

Mészáros András rajza

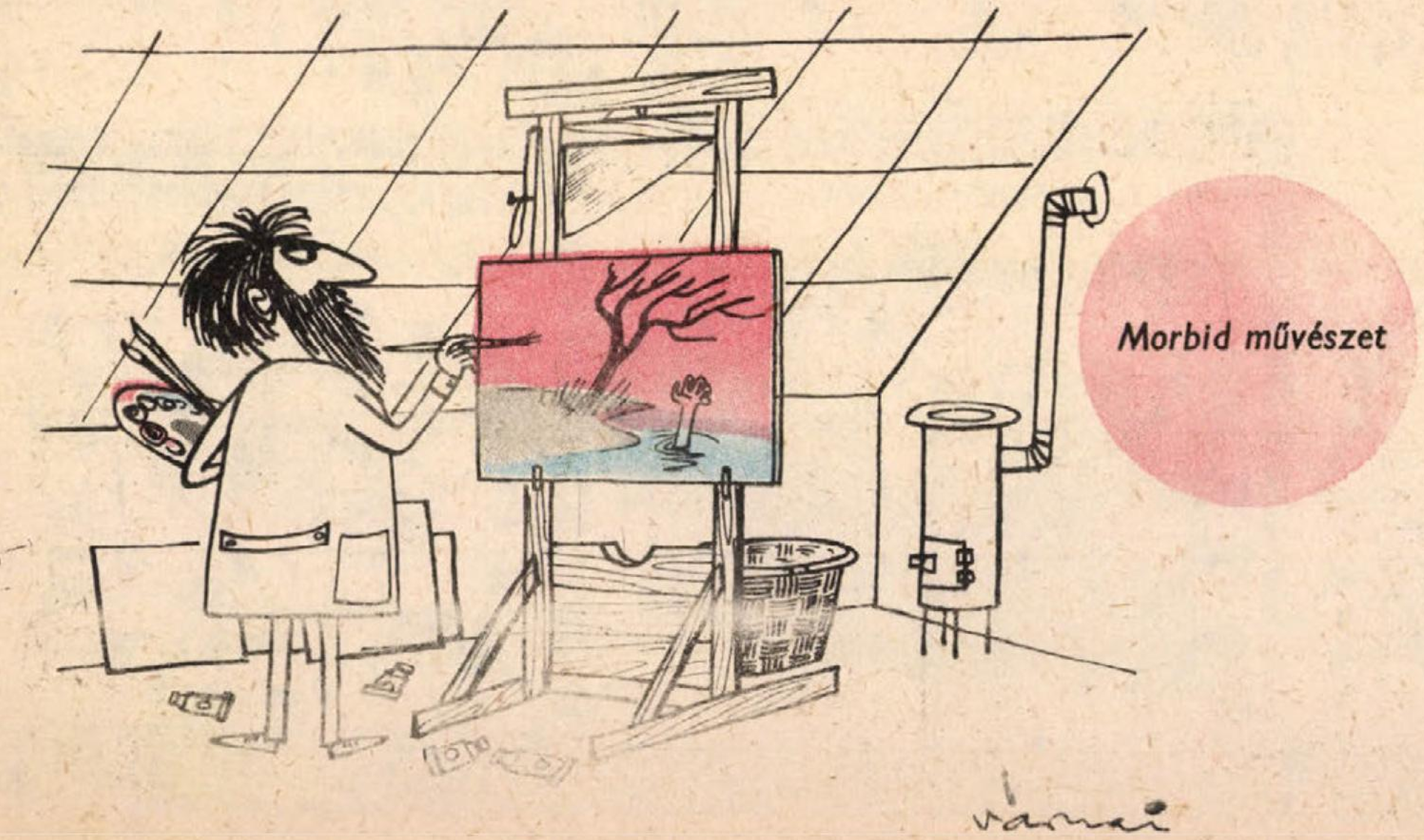

Házias feleség

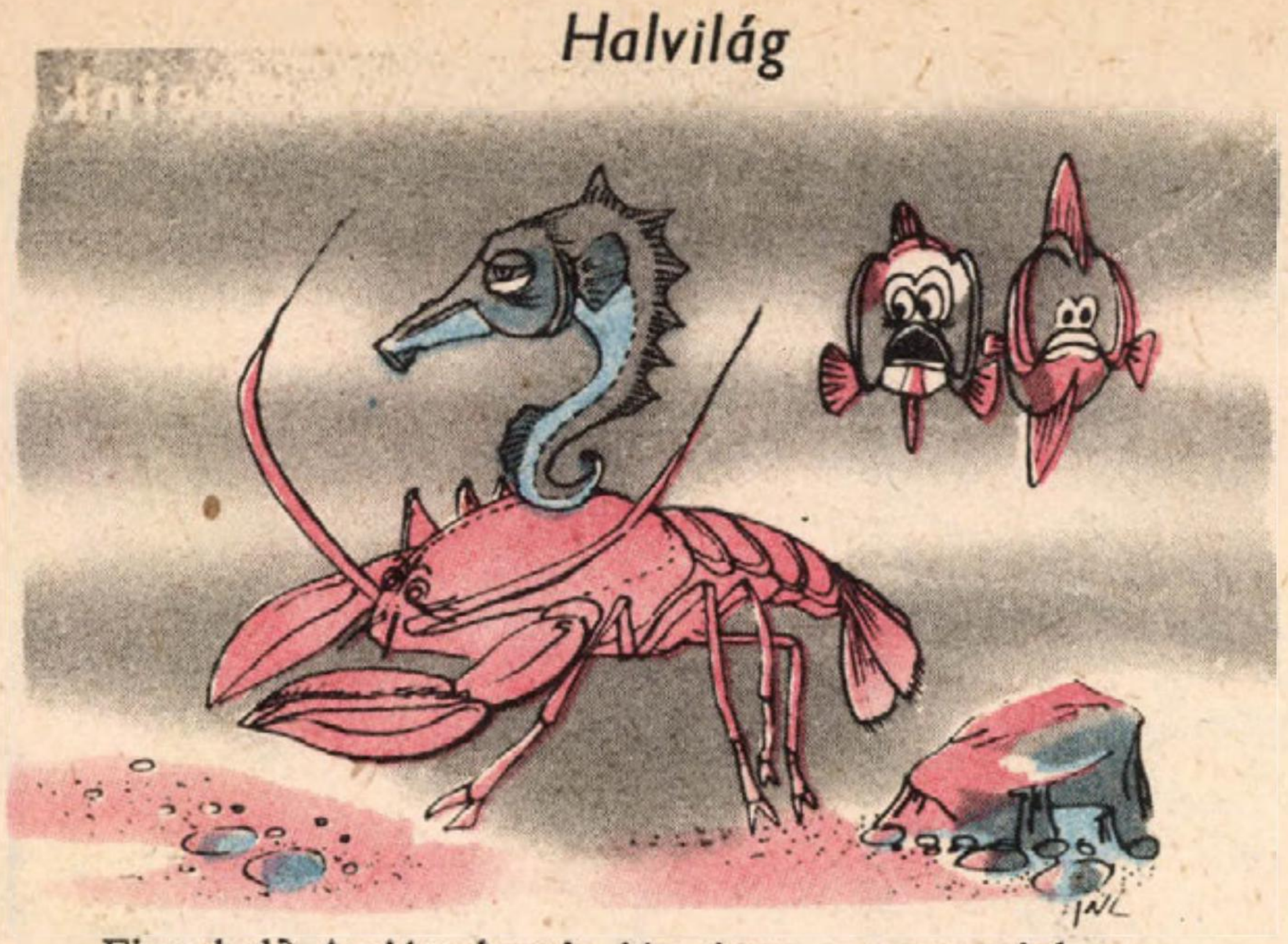
A tudás fája

Morbid művészet

Halvilág

– Figyeled? Amióta kocsin jár, észre se vesz minket . . .

Üdülői életkép

– Örökké foglak szeretni!
– Az kevés! Szeress két hétig!

BŰNÖS FAL

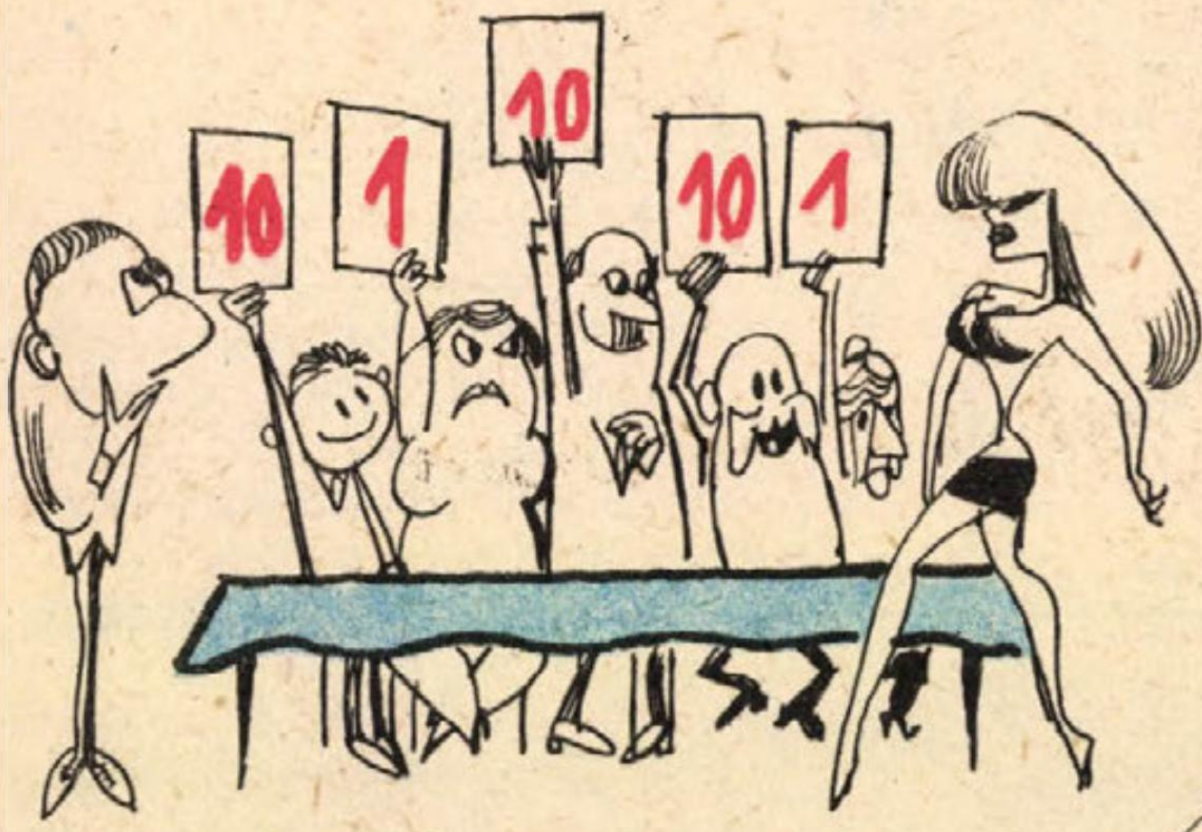

Van egy kiváló régi ismerősöm,
a legszilárdabb zord egyéniség,
ki túltesz minden keményfejű ősön,
nyájasnak nem látta őt senki még.
Ha szólni kezd, hát semmitől sem fél ő,
határozottan mond ítéletet,
és bírálata mindig elítélő
a dolgok, művek, emberek felett.
Ha cáfolod, vitázik késő estig,
s milyen fölényes! Csupa őserő!
Gúnyosan kérdi: — Mi? Ez neked tetszik? —
És érvvel, szókkal meg nem győzhető.
Legtöbbször téved, de ezt be nem látja,
az ellenvéleményre odavág,
mert van egy bűvös, vastagfalú vára:
a műveletlen, büszke butaság.

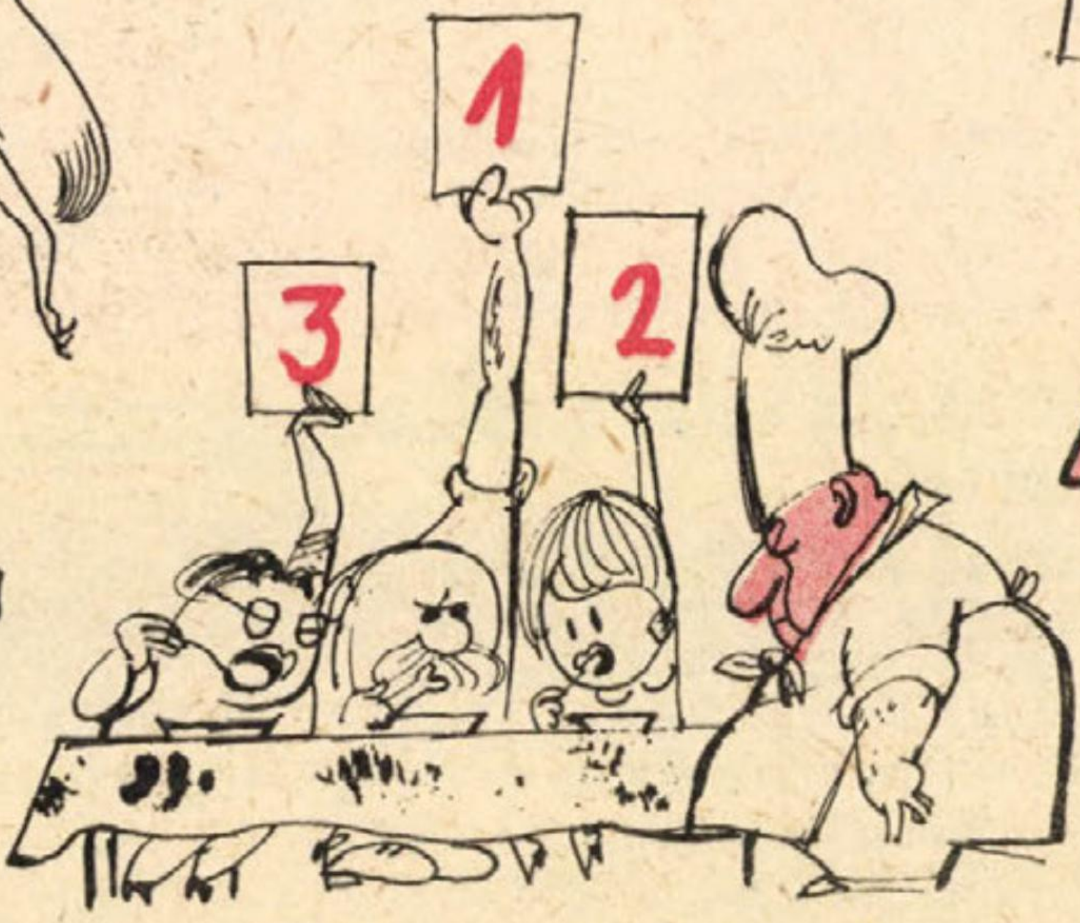
Lovászy Márton

ZSÜRI MINDENÜTT

Szür-Szabó József rajzai

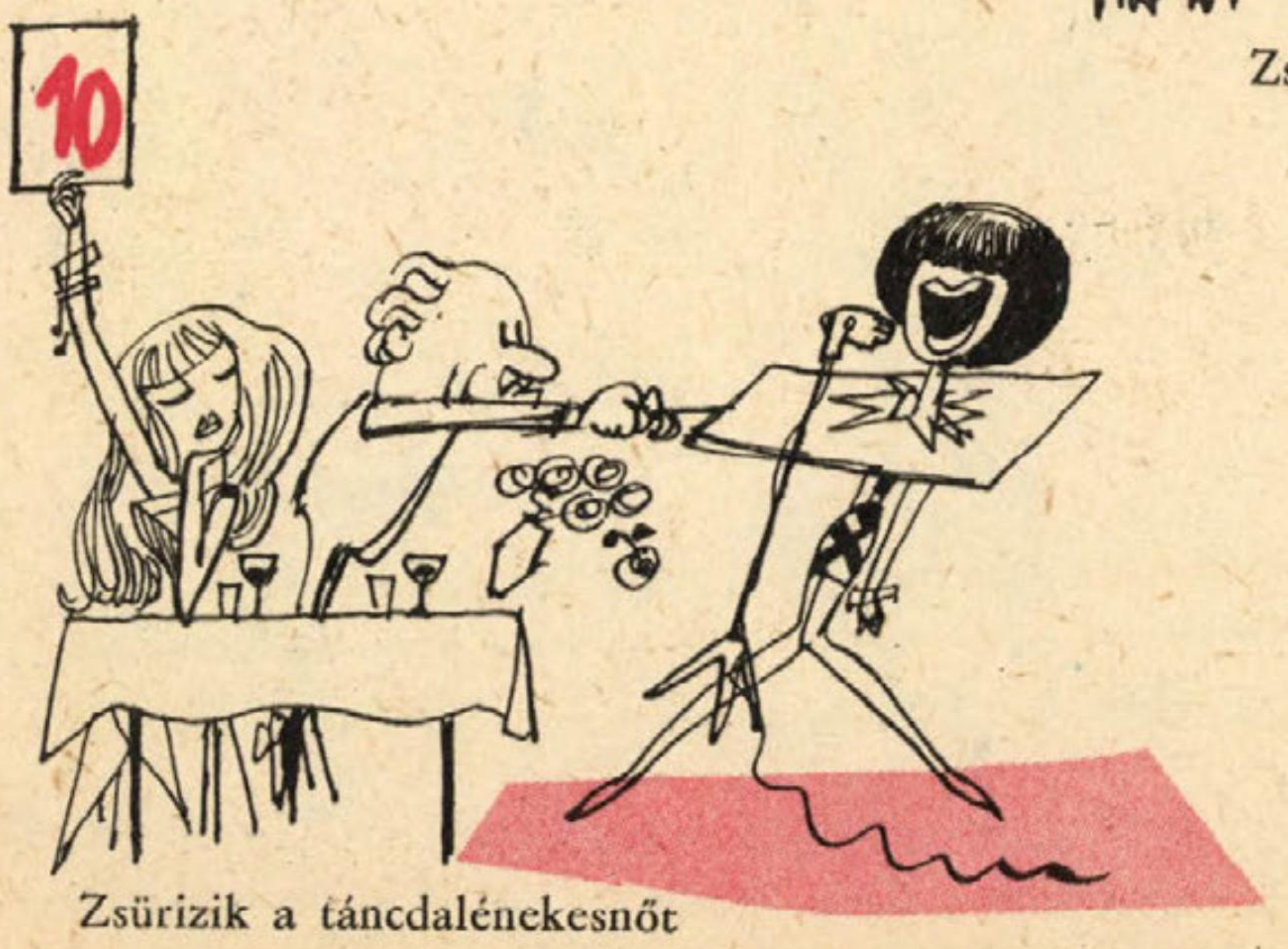
Zsürizik a menyasszonyt

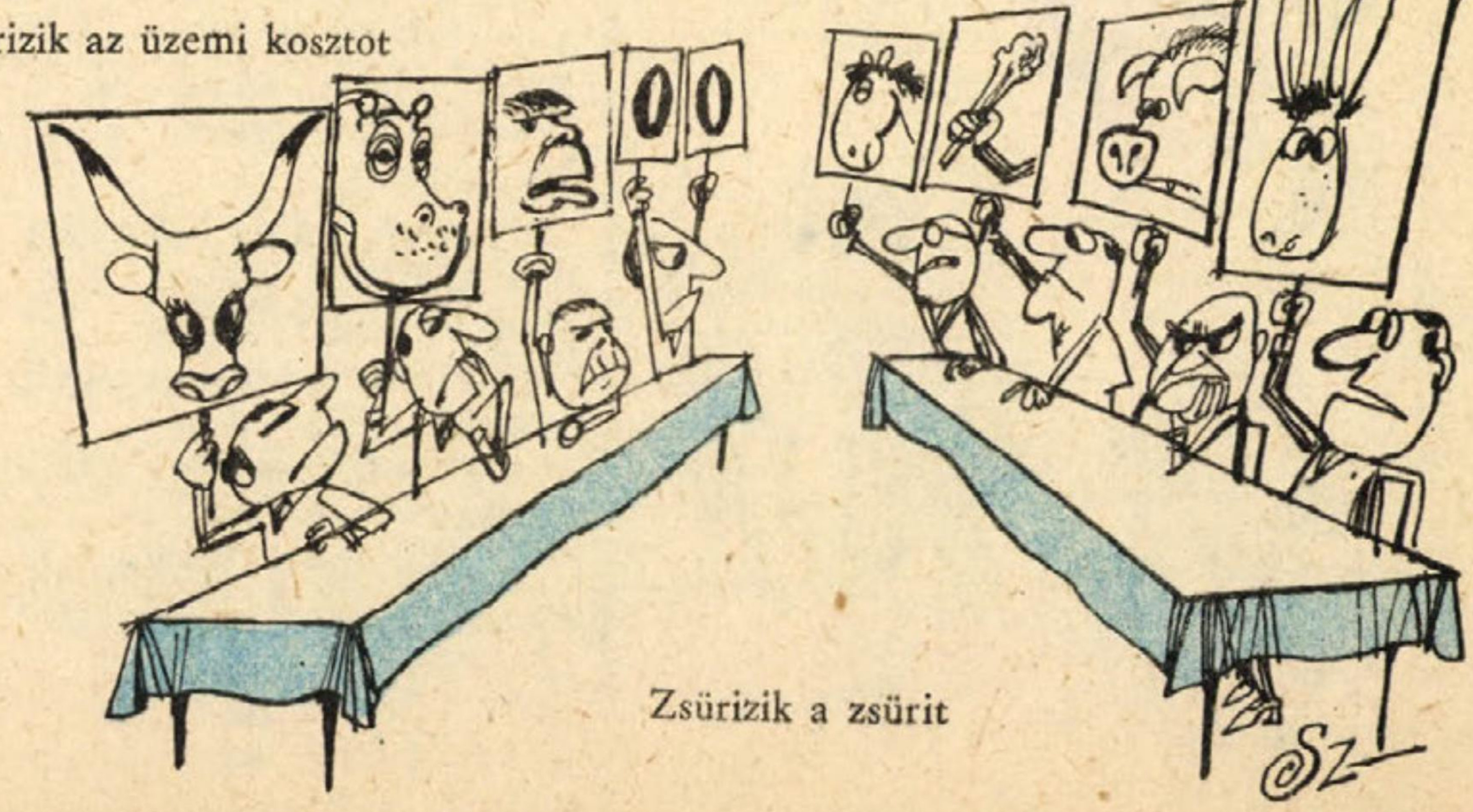
Zsürizik az üzemi kosztot

Zsürizik a költőt

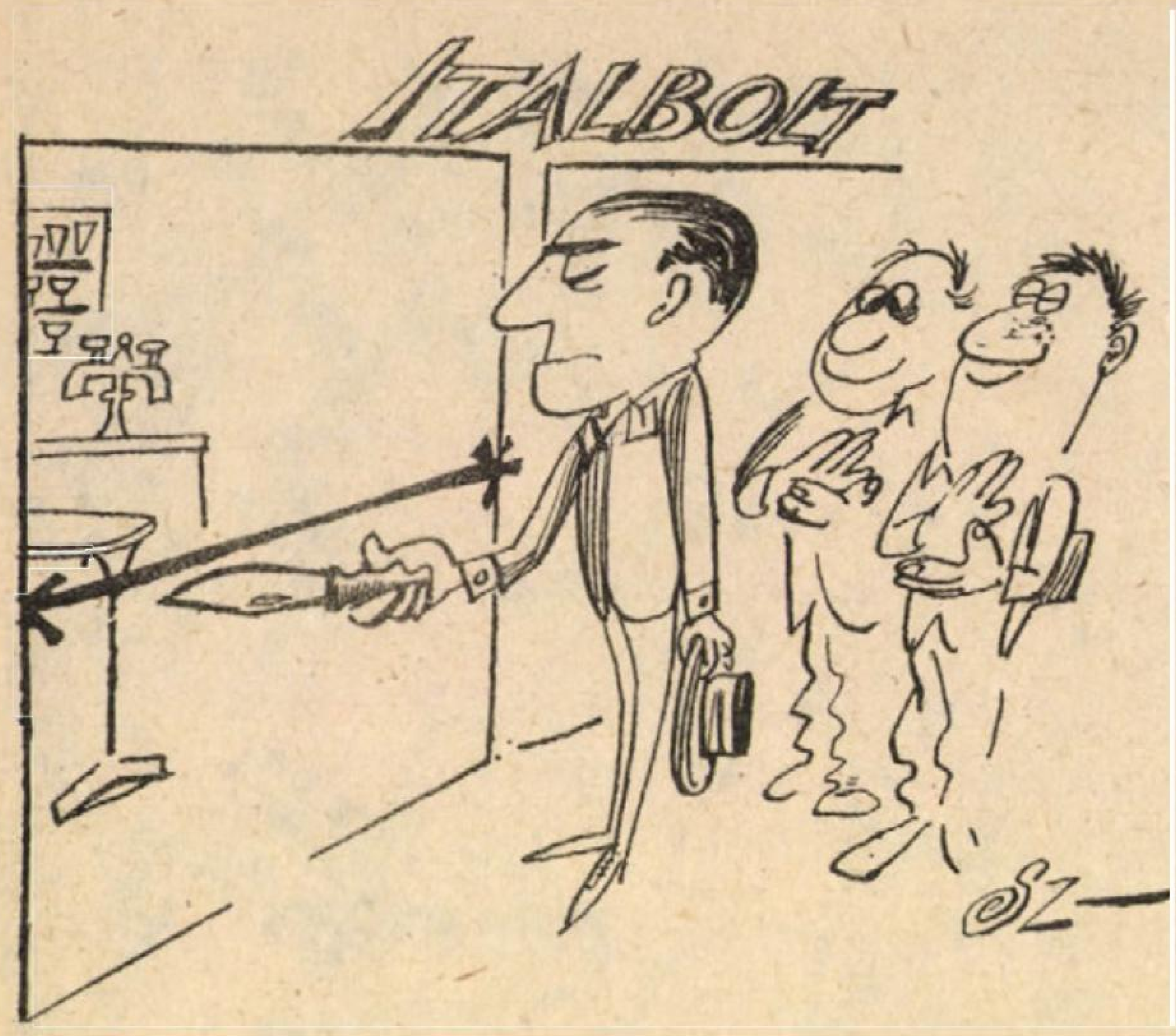

Zsürizik a táncdalénekesnőt

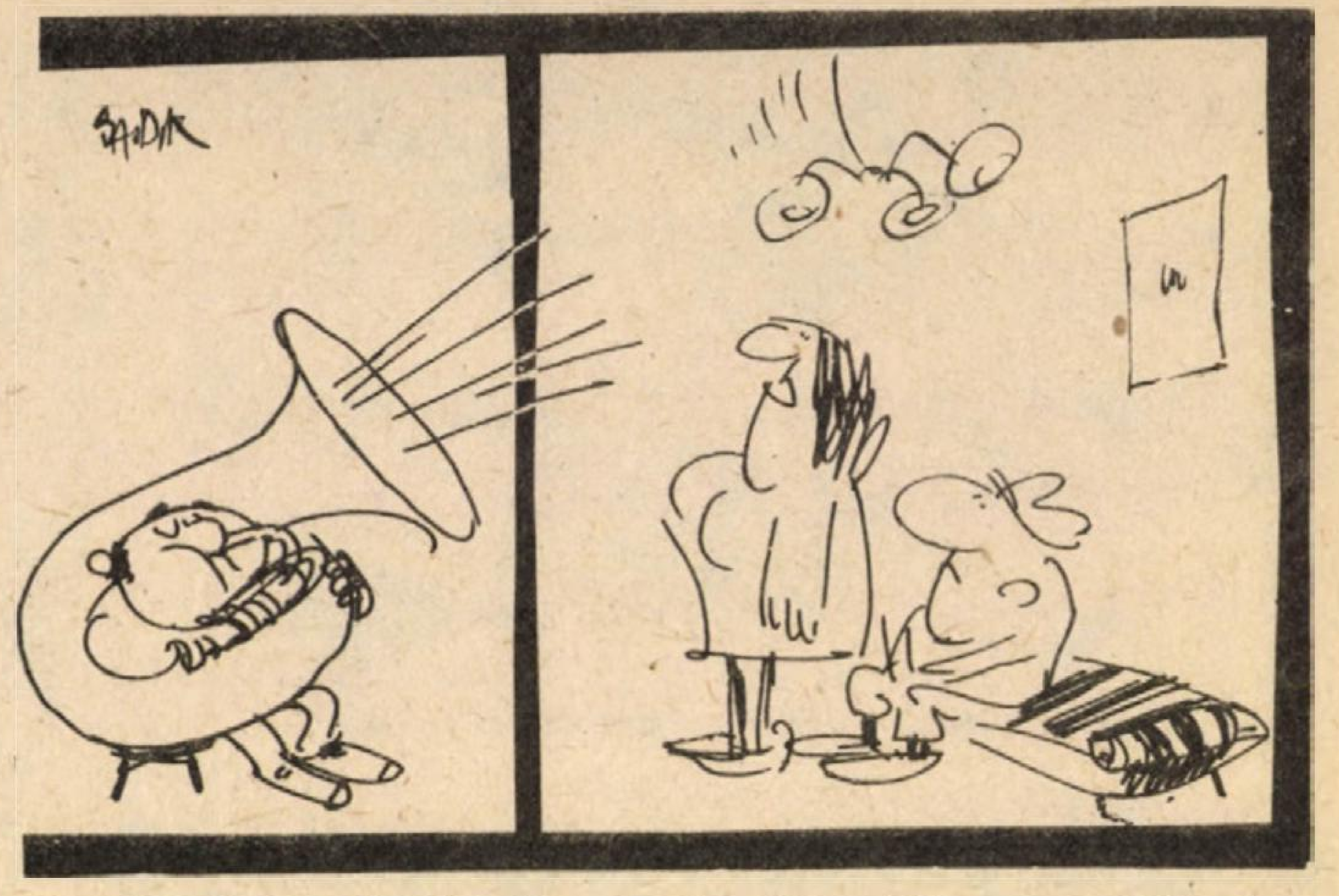

Zsürizik a zsürit

Stílusos megnyitás

Lakáscsere után

– Ha ők bevallották volna a szomszédot, mi is megmondtuk volna a repedt vízcsövet . . .

JOBB KÉSŐN, MINT SOHA

Lengyel Gyula rajzai

Rokoni kötelék

A régi barátság nem ölheti ki a tiszteletet! Ezt az elvet tartottam szem előtt, valahányszor ifjúkori cimborámmal, Pelyhesi Gerővel találkoztam. Nem neveztem Gercsinek, nem veregettem a vállára, és minden alkalommal lojálisan gratuláltam karrierjéhez. Mert bizony az én Gerő pajtásom tekintélyes területet futott be az érvényesülés útján. Vezérszámadó a VAJMIÉRTEX vállalatnál.

Húsvéti találkozásunknál is a régi módi, ám jólesö „Legmélyebb tiszteletem!" felkiáltással köszöntöttem.

– Szervusz, szervusz, öreg csibész! – hízelgett vissza a nagy ember.

Tudtam, hogy egyetlen fia a szeme fénye, és ezért udvariasan érdeklődtem:

– Hogy van a Gercsi gyerek?

(A fiatal Pelyhesit még bátran becézhettem, mert még futballistakorban leledzik, és tudtommal nem csinált karriert.)

Kiváló barátom összeráncolta a homlokát.

– Sok bajom van ezzel a kölyökkel. Nem bír a tehetségéhez méltó állásba jutni.

No, ezt a fiút behozom a VAJMIÉRTEX-hez, gondoltam nagylelkűen.

– Miért nem veszed magad mellé?

Eltorzult arccal válaszolta:

– Hát ilyen embernek ismersz engem? Rokonsági politikát folytassak a saját vállalatomnál? Soha! Képzelheted, hogy fáj a szívem, pont üresedésben van nálam egy helyettes főszámadói státus, háromezerötszáz fix, gyakori külföldi kiküldetés, prémium. Lámpával sem találnék rá alkalmasabb embert a fiamnál. Nyaggatnak a beosztottjaim, hozzam oda ezt a zseniális fiatalembert! Ellenálltam. Nálam nincs nepotizmus, nincs sógorságkomaság!

Próbáltam Gercsit tovább dicsérni, ajánlani, de minden igyekvésem hajótörést szenvedett apjának szilárd jellemén.

A véletlen tegnap ismét összehozott Pelyhesivel.

Elrebegtem a szokásos szűnni nem akaró tiszteletet, majd megkérdeztem, mi van a kis Gercsivel.

Sóhajtott.

– Ne is beszéljünk róla. Rossz útra tért. Könnyelmű életet folytat.

Megdöbbentem.

– Szegény fiú. Mi lesz vele?

Csüggedten legyintett:

– Állása van. Hozzánk került a VAJMIÉRTEX-hez helyettes főszámadónak . . .

Dadogtam:

– Hiszen . . .

Leintett:

– Ne is folytasd! Tudom, mit akarsz mondani. Vedd tudomásul, engem senki sem vádolhat nepotizmussal. Ez a fiú már se rokonom, se ismerősöm. A léha élete miatt közjegyző előtt kitagadtam.

Stella Adorján

Kicsit beképzelt

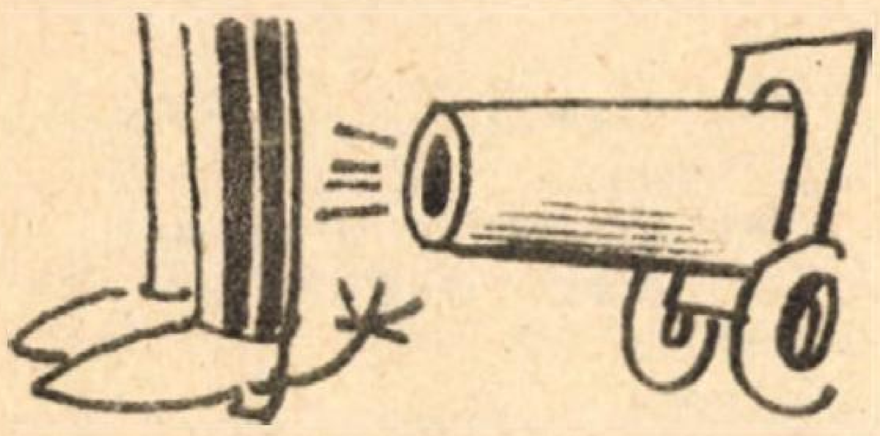

– Szép ez a vidék, mester, olyan, mint az ön tájképei!
– Istenem, a jó öreg természet is fejlődik . . .

PESTI tudósítónktól...

„Keresztrejtvény" című cikkemre több megfejtés érkezett, ami megint csak azt bizonyítja, hogy rejtvényfejtő nép vagyunk. Egyik debreceni olvasónk megró azért, mert a keresztrejtvényben több hiba található. Köszönettel fogadott helyreigazításai közül egyet alább közlök:

„A függőleges 24. tétel alatt szereplő illír tábornok – amint ezt illene tudni – Aasgei von Snütz Heppinter volt, akinek a Galapagos szigeteken történt hadjáratában legendás körülmények között ellopták a zsebóráját. E tábornok legfontosabb krisztallógiai felfedezése csak az Elektroakusztikus homálytizedelő lehetett, amelyért illír szokások szerint a legmagasabb albán kitüntetést kapta: 21 ágyúból lőttek rá."

Készséggel elismerem, hogy a levélírónak igaza van, abban azonban téved, hogy kvázi-euklidészi értelemben tetszés szerinti szubsztitúcióval lehet alkalmazni a Lorentz-féle transzformációt, mert tudomásom szerint a Lorentz-féle transzformátort az Elektromos Művek már tavaly leszerelte.

*

Nem értek egyet azokkal, akik azt állítják, hogy az emberek buták és hiszékenyek. Bizonyítékul azt is felhozzák, hogy csak a közelmúltban tartóztatott le a nyugatnémet rendőrség egy Ulrich Schimnitz nevű szélhámost, aki „butaság elleni tabletta" árusításával szép jövedelemre tett szert. Szerintem, aki már belátja, hogy buta, az már nem is olyan buta. Vajon melyik buta ember hajlandó beismerni, hogy nem lángész?

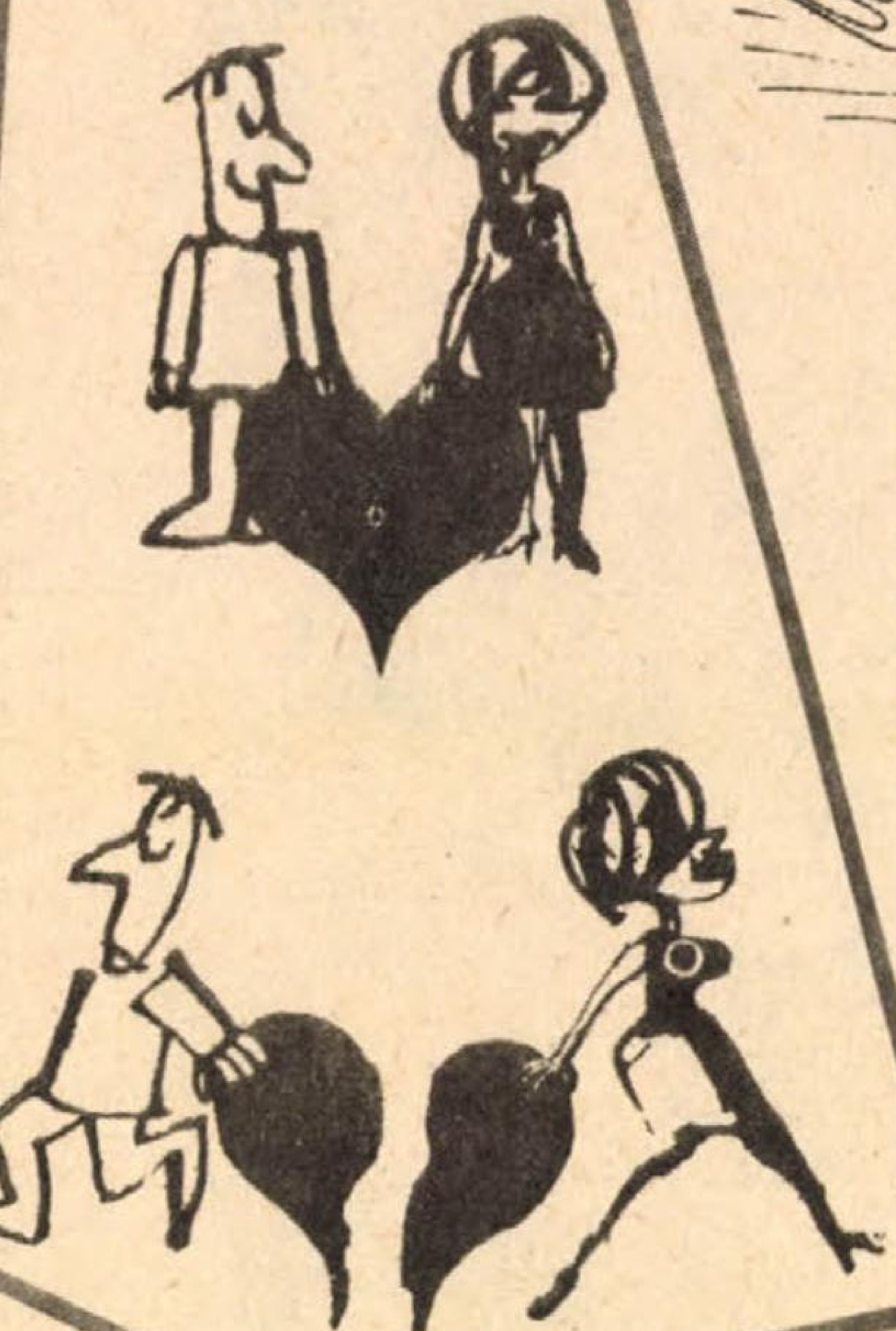
f. l.

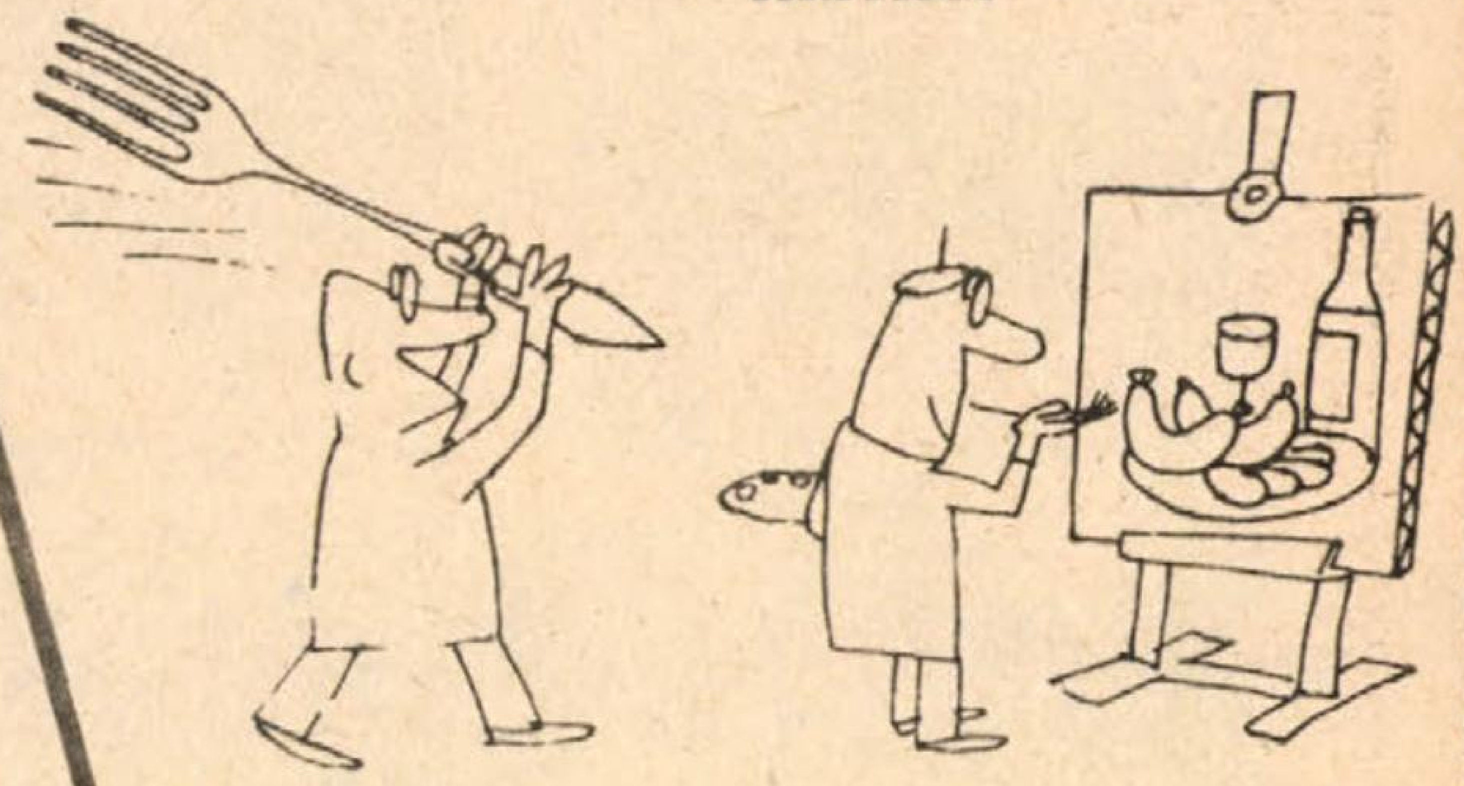
BOLGÁR HUMOR

(Rajzok a szófiai „Sztrsel"-ből)

SZAKÍTÁS

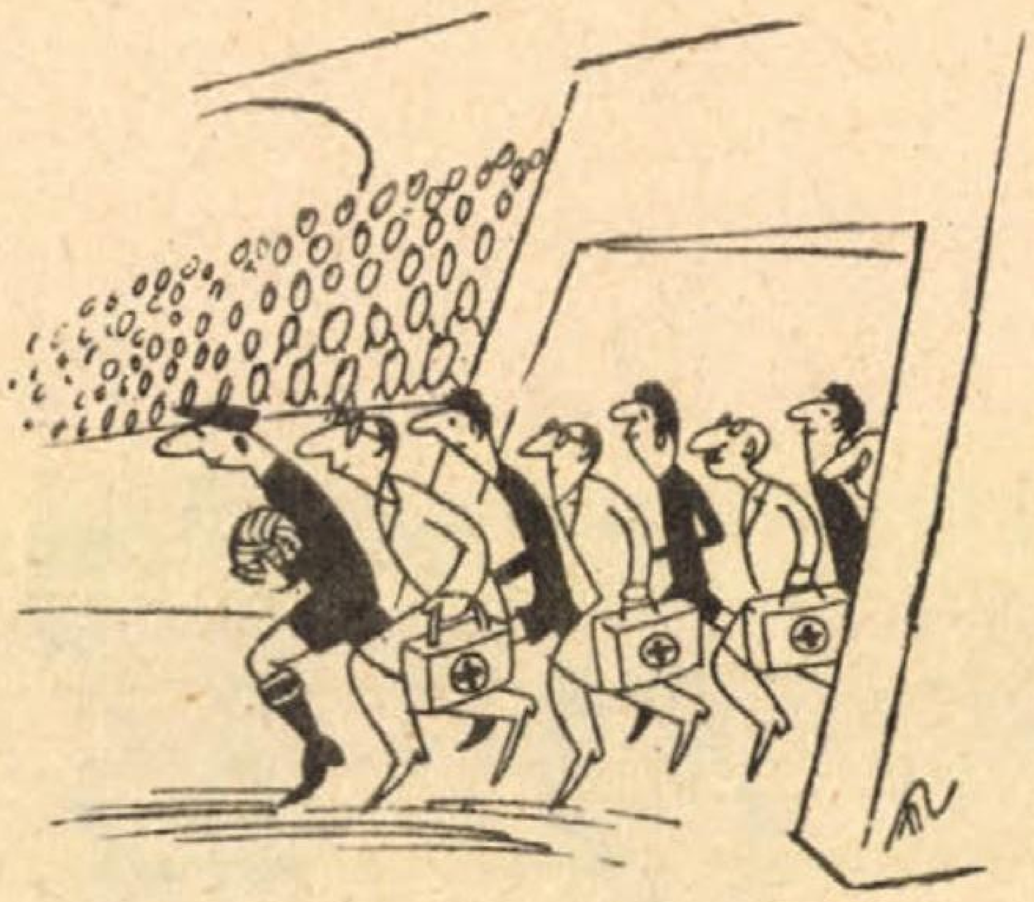
KRITIKA

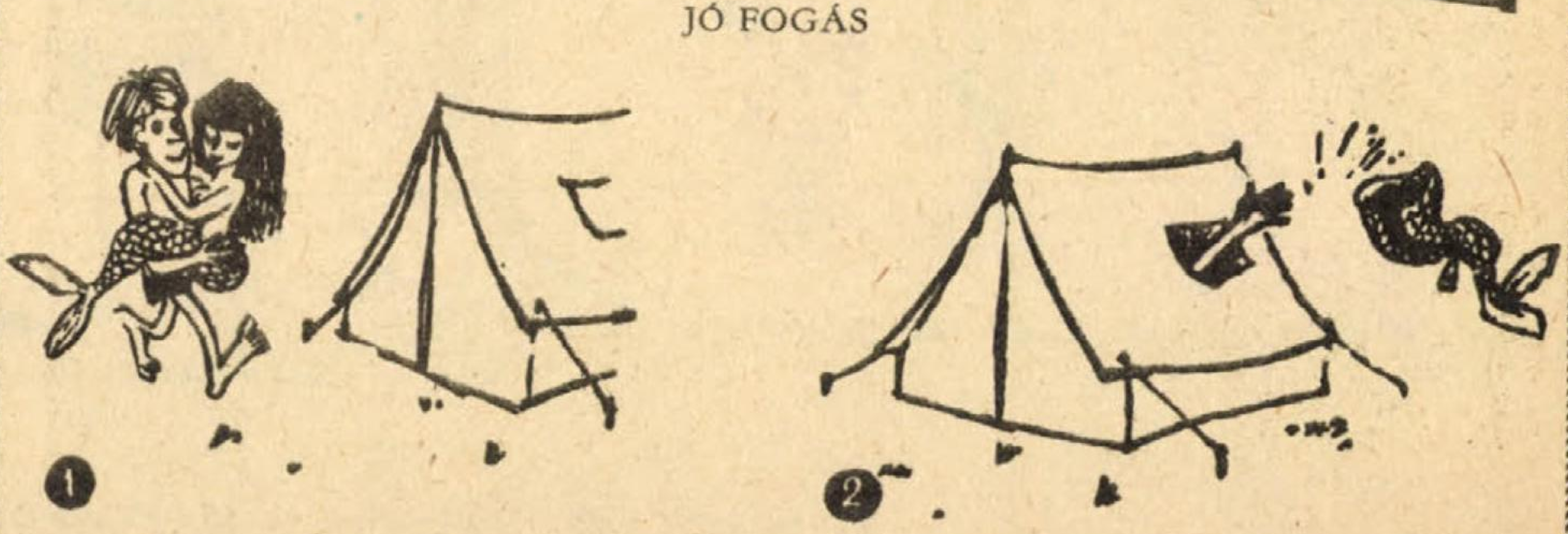
AZ AMERIKAI SZABADSÁG-SZOBOR

KUPADÖNTŐ

JÓ FOGÁS

Nagy lagzi a divat

Endrődi István rajza

– Sajnos, semmivel sem tudlak megkínálni, mert ez mind kell a lányom lakodalmára! . . .

irka-firka

Két poéta beszélget a Hungária Kávéházban:

— Te mennyit költsz a feleséged születésnapjára?

— Maximum egy szonettet!

*

Vajon egy előadóművészt, ha munkáját jól végzi, idővel előléptetik-e főelőadóművésszé?

*

Az igazán jó bűnügyi regény ismérve:

Még a befejezés után se jön rá az olvasó, hogy ki a gyilkos.

*

A filológus elgondolkozva méregeti a bisztró koros hidegtálát:

— No lám, aszpikos nyelvemlék . . .

*

Ha valakiről tudjuk, hogy költő, sokkal nagyobb tisztelettel olvassuk a verseit, mint ha nem tudjuk, hogy költő.

*

Egy gótikus építményre két dolog jellemző:

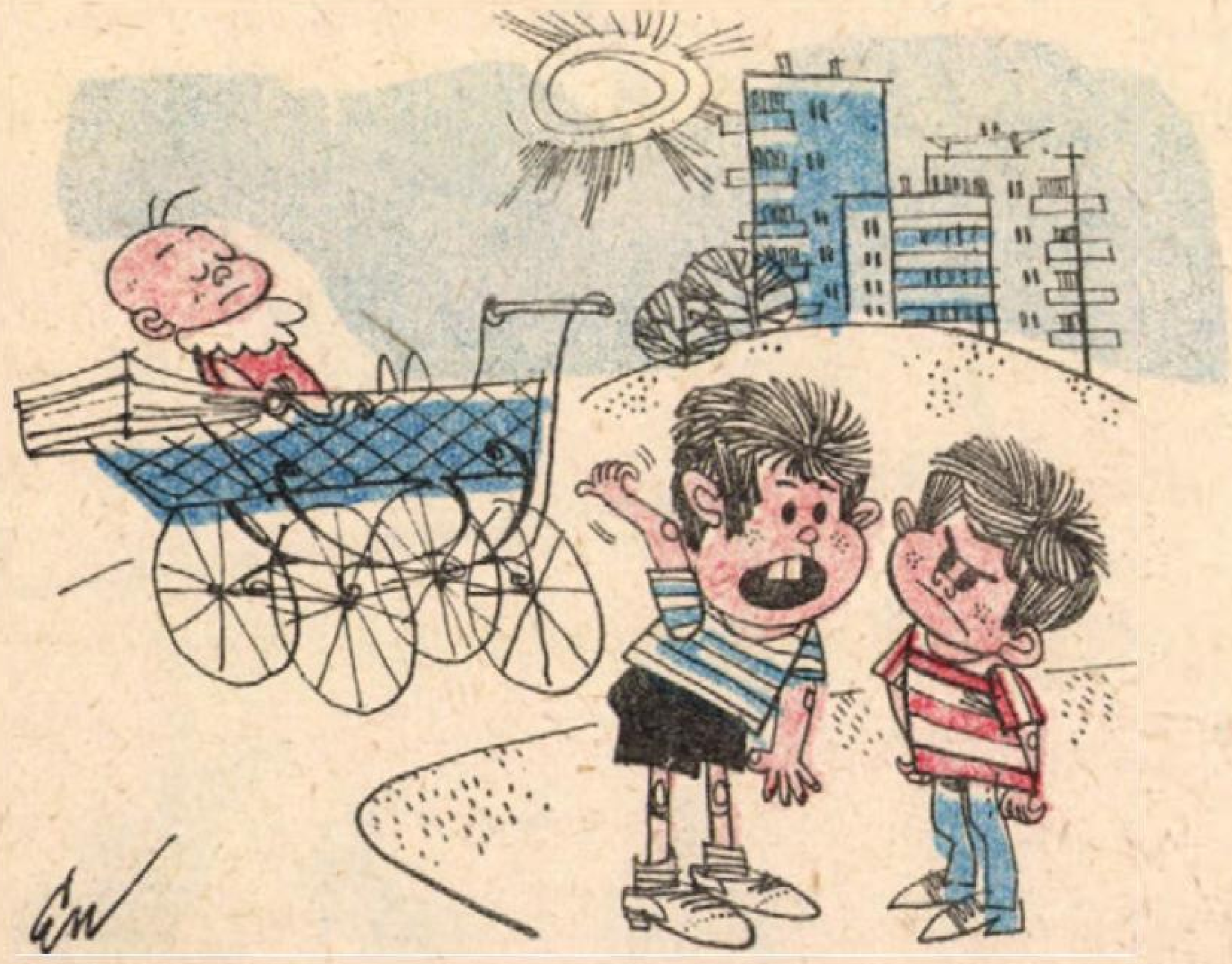
1. Kecsesen az ég felé tör.
2. Folyton renoválni kell.

*

Az életben megközelítően sincsenek olyan árnyalt konfliktusok, mint az irodalmi életben . . .

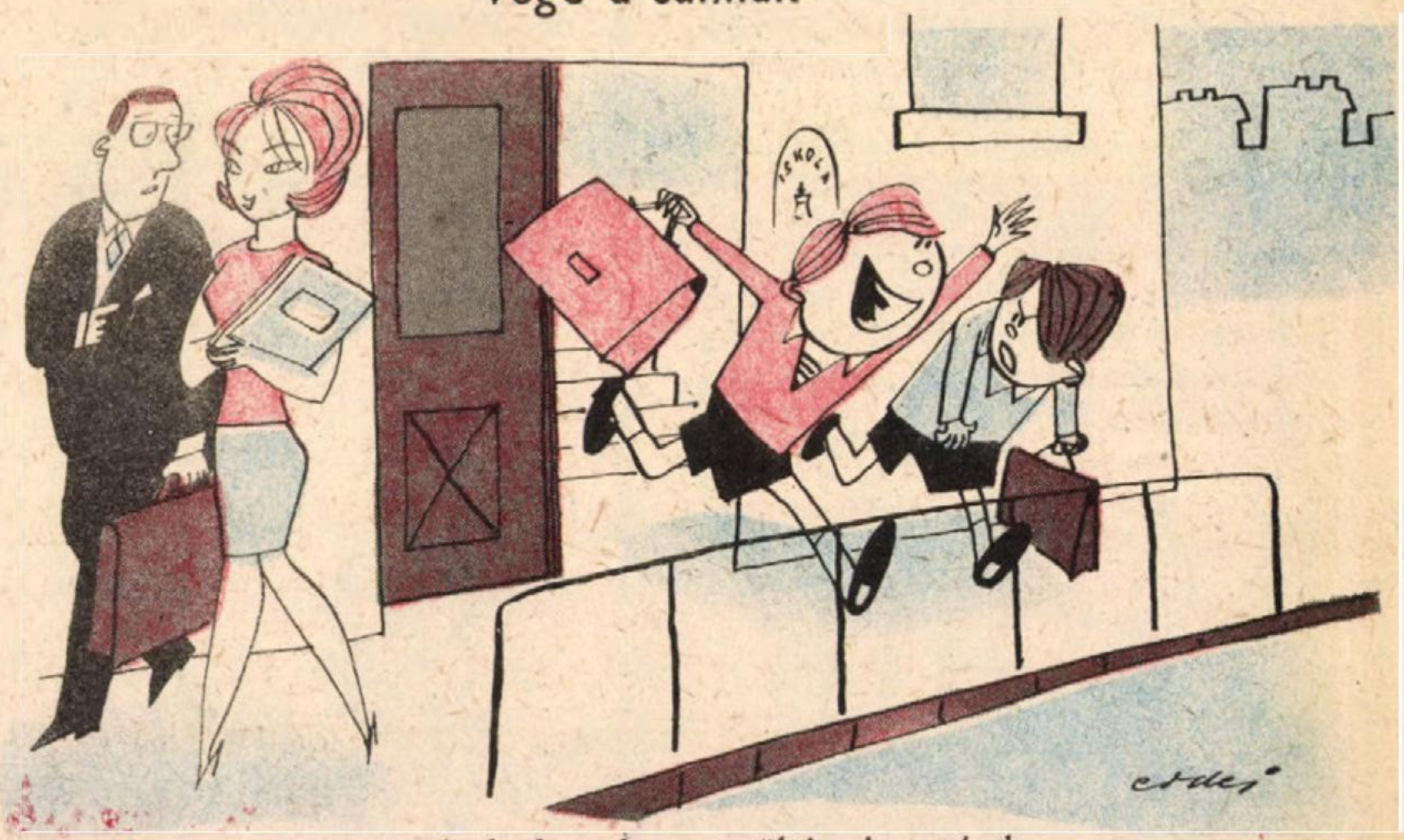
(d—th)

Gyerekek egymás közt

– Rémes! Egy lépést sem tud kocsi nélkül tenni . . .

Vége a sulinak

– Könnyű neked, de nekem a szüleim is tanárok . . .

Főszerkesztő: Tabi László – Szerkesztő: Földes György
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat – Felelős kiadó: Csollány Ferenc – Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14.
Tel.: 335–718. – Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343–100. *142–220 – 67.0830 – Kossuth Nyomda, Budapest
Árusítja a Magyar Posta
INDEX: 25504